

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredne nedelje in praznike. // Inzerati do 80 petih vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2,50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inzerati petih vrst Din 4.—, Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. // „Slovenski Narod“ velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— // Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knaflijeva ulica šte. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26.

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 // NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 // CELJE, celjsko uredništvo: Strassmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 // JESENICE: Ob kolodvoru 101 // SLOVENJ GRADEC, Slomškov trg 5 // Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Obsedno stanje v Kladnu

Zaradi umora nemškega policijskega poveljnika je razpuščen občir in postavljen nemški komisar — Vsi lokali morajo biti ob 20. uri zaprti — Policija sme uriti tsrečljati na vsako odprto okno privatnih stanovanj — Svarilni članek Hitlerjevega glasila

Praga, 9. junija. I. V Kladnu, predmestju in znani industrijski četrti Prage, ki šteje 19.000 duš, se je prednočnim primeril hud incident, ki bo nemara imel dalekosežne posledice. Včeraj zjutraj so namreč našli na cesti umorjenega poveljnika nemške policije. V zvezi s tem je protektor za Češko in Moravsko baron Neurath izdal naslednje ukrepe:

Vsi javni lokali, kinematografi, kavarnice, gostilne in slični obrati morajo biti že ob 20. zaprti. Prav tako morajo biti okna stanovanj zaprta od 21. do 5. zjutraj. V predmestju bodo patrolirali stražniki in če bodo okna odprta, bodo imeli pravico streljati vanje. Občinski svet je bil z županom na čelu vred odložen. Za izvajanje teh reševalnih je bil določen poseben komisar.

Obachter objavlja na naslov čeških nacionalistov članek, v katerem jih resno sviri pred nadaljnjim hujškanjem proti nemškim oblastem. List ugotavlja, da je zopet na delu češka mafija, ki v službi bivšega predsednika Beneša hujška k upor in sabotaži. To dokazujejo številni

letaki, ki so jih nemške oblasti zadnje dni zasegle v vsem češko-moravskem protektoratu. Na vsakem koraku se opaža, piše list, da obstoja neka tajna organizacija, ki je namenjena, da razglaša teh ukrepov je bil nabit po vsem mestu in poleg drugega naglašala, da bodo sledili novi drakonični ukrepi, če se prebivalstvo in češke oblasti ne bodo pokorile. Izvršene so bile številne aretacije Čehov, zlasti znanih nacionalnih voditeljev.

Berlin, 9. junija. br. »Völkischer Beobachter«, ki daje navodila, kako naj se sabotira prizadevanja nemških oblasti za vzpostavitev reda in miru. Čehi s takim početjem škodujejo samim sebi, ker morajo vedeti, da Nemčija ne bo nikdar popustila. Nemške oblasti v protektoratu imajo nalogo, da s vsemi, tudi najbolj drakoničnimi sredstvi zatro vsak upor. Če Benešovi eksponenti ne bodo prenehali s svojim rovarjenjem, se lahko zgodi, da bodo sledili ukrepi, ki bodo enkrat za vselej izbrisali z zemeljske površine ostanke Beneševske republike. Čehi se morajo sprijazniti s tem, da je to bilo in bo

demško ozemlje, na katerem so doslej živeli Čehi le kot prisiljeni Baš zaradi tega, ker Čehi ne kažejo volje, da sprejmejo novo stanje kakršno je, je tudi nemogoče dati protektoratu novo ustavo, ki bi zajamčila pravice Čehov. Zadnji dogodki pa silijo nemške oblasti k še večji previdnosti, ker Nemčija ne bo nikdar dopustila, da se na njenem ozemlju zopet pojavi Beneševa mafija.

Češka policija bo razpuščena

Če do drevi ob 20. ne izsede morilca poveljnika nemške varnostne straže

Berlin, 9. junija. DNB objavlja: Urad protektorata za Češko in Moravsko je odredil, da se razoroži in razpusti vsa češka policija, ki je že konfinirana v vojašnicah, če do drevi ob 20. ne bo izsede morilce poveljnika nemške varnostne policije v Kladnu. Razen tega bodo v tem

Praga, 9. junija. br. Urad protektorata je razpisal 30.000 Kč nagrade za onega, ki bi izsledil morilca poveljnika nemške policijske straže v Kladnu. Oblasti jamčijo za tajnost in imena ovaditelja ne bodo izdale. Ponoči so v vsem predmestju, ki so ga cernirali vojaški oddelki, izvršili hišne preiskave. Aretirali so okrog 300 ljudi, pri katerih so našli letake ali kake druge sumljive predmete.

primeru izdane najstrožje represalije. Nemške oblasti so odločene uporabiti vsa sredstva, da se zatre in popolnoma izkorenini uporniški pokret v protektoratu, ki ima svoje vodstvo v inozemstvu in ki od tam dobiva tudi finančna sredstva.

Nadaljevanje pogajanj v Moskvi

Jutri odpotuje državni podtajnik Strang kot posebni odposlanec angleške vlade v Moskvo, da tam zaključi pogajanja

London, 9. junija. br. Ruski poslanik v Londonu Majski je obiskal včeraj popoldne ministrskega predsednika Chamberlaina in je imel z njim nad pol ure trajajoč razgovor. Razpravljala sta o nadaljevanju pogajanj v Moskvi. Kakor se doznava, bo že jutri odpotoval v Moskvo državni podtajnik Strang, ki se je snoči vrnil iz Varšave, kjer je imel zaupna posvetovanja s poljsko vlado. Strang je bil izbran zaradi tega, ker je bil svojočasno odpravnik poslov v Moskvi in je dobro poučen o moskovskih razmerah. Razen tega je ves čas aktivno sodeloval pri pogajanjih z Moskvo. Dodeljen je kot tehnični svetovalec angleškemu poslaniku v Londonu, ki bo dobil pooblastilo, da končevalno sklene dogovor z Rusijo.

London, 9. junija. br. Vsi današnji listi toplo pozdravljajo sklep vlade, da odpotuje posebne zastopnika v Moskvo v svito pospešena pogajanja za zaključitev vojaške zveze z Rusijo. Če bo Strangu uspelo odstraniti vse tehnične težave, ki še obstajajo, bo verjetno zunanji minister lord Halifax osebno odpotoval v Moskvo, da podpisuje pakt z Rusijo. V nasprotnem primeru bo angleška vlada povabila v London Molotova ali Potemkina, da se na ta način doseže sporazum. Računajo pa s tem, da bo prišlo v Moskvi do popolnega sporazuma ter da bo podpisan pakt v najkrajšem času. Strang odpotuje v Moskvo jutri popoldne s posebnim letalom, ki bo obavilo pot iz Londona v Moskvo brez pristanka.

Debata v gornji zbornici

London, 9. junija. I. V lordski zbornici je snoči vodja liberalne opozicije Maley ostro kritiziral zunanjo politiko angleške vlade, zlasti glede španske vprašanja. Odgovarjajoč na ta izvajanja, je zunanji minister Halifax izjavil, da je Anglija zadovoljna, da je odhod nemškega in italijanskega vojaštva iz Španije potekel tako gladko in brezhibno. V nadaljnjem govoru je poudarjal, da se Anglija živo zanima za žalostno usodo židovskih beguncev iz Nemčije in jih bo skušala naseliti v raznih krajih sveta odtodno v svojih dominijonih. Zunanji minister lord Halifax se je dotaknil tudi pogajanj s Sovjetsko Rusijo in je naglašal, da upa, da se bodo dale vse težkoče premostiti in da bodo pogajanja uspešno zaključena. Naposled je obravnaval tudi vprašanje preganjanja Židov v Nemčiji in pa usodo Češkoslovaške.

Seja moskovske vlade

Moskva, 9. junija. I. Včeraj je bila daljša seja sveta ljudskih komisarjev, na kateri so razpravljali o mednarodnem političnem položaju, zlasti pa o pogajanjih med Rusijo in Anglijo.

Komentarji nemškega tiska

Berlin, 9. junija. I. Nemški tisk obširno komentira angleško-francosko-ruska pogajanja naglašajoč, da se je Anglija popolnoma uklonila diktatu Moskve. V zvezi s tem tudi podčrtava sklenitev nenapadnega pakta med Nemčijo ter Estonsko in Letonsko na način, da želo vse baltske države neustrašne in se ne puste vsiljevati volje ali diktata velisil odnosa Rusije, ki vedno bolj ogroža živ-

ljenje in eksistenco vseh baltskih držav. Zato je tudi razumljivo, da Finska ogorčeno odklanja vsako vmešavanje ali vsiljeno ji garancijo, zavedajoč se, da ji Rusija streže po življenju. Sprito tega je tudi razumljiv interes Rusije glede Alandskega otočja.

Chamberlain zavrača nemške očitke

London, 9. junija. br. V spodnji zbornici je bilo na včerajšnji seji ministrskemu predsedniku postavljeno vprašanje, ali posveča vlada v dovoljni meri pozornost izjavam, ki jih je slišati v Nemčiji o tem, da Anglija s svojo politiko ovira nemško zunanjo trgovino ter da izpodbija kupno moč nemške marke in da sploh stremi za tem, da Nemčijo gospodarsko izčrpa in uniči.

Ministrski predsednik Chamberlain je v svojem odgovoru naglasil, da mora z največjim obžalovanjem ugotoviti, da se

z nemške strani nadaljujejo take obtožbe proti Angliji, dasiravno je to samo plod fantazije. Ministrski predsednik je opozoril na svoja dva govora 12. in 19. maja, v katerih je take govorice zavrnil in je ponovno izjavil, da so trditve, češ da hoče Anglija Nemčijo izpodrinuti na mednarodnih tržiščih, da snuje blok s ciljem obkolitve Nemčije ali da namerava celo prijeti vojno proti Nemčiji, tako fantastične, da ne bi bilo niti več potrebno jih demantirati. Ponovno izjavljam, da Anglija slej ko prej želi, da se angleški in nemški narod ne bi nikdar več bojevala drug proti drugemu ter da nimamo namena tekmovali z Nemčijo v oboroževanju ali na gospodarskem polju. Angleška vlada je slej ko prej pripravljena proučiti vsak predlog za ureditev spornih vprašanj in ustreči upravičenim željam. To pa je mogoče samo v atmosferi medsebojnega zaupanja. Obžalujem pa, da take izjave, kakor jih slišimo iz Nemčije, ne ustvarjajo take atmosfere.

Prvi obisk angleškega kralja v prestolnici Zedinjenih držav

Z veličastnim sprejemom je Amerika manifestirala politično povezanost dveh največjih imperijev

WASHINGTON, 9. junija. Kanada se je na nenavadno priščen način posvojila od britanskih suverenov od gigantskih »lapovih Niagare, kjer je angleška kraljevska dvojica prešla na ozemlje Zedinjenih držav. Skoraj pol milijona ljudi se je zbralo k slovesu na meji, da so bili pričajoč dovinkega prehoda čez mejo. Iz Washingtona je prispel zunanji minister Cordell Hull, ki je v imenu Zedinjenih držav pozdravil kralja Jurija VI. in njegovo soprogo ob prihodu na tla Zedinjenih držav.

Po 22-dnevem bivanju v Kanadi sta kralj in kraljica v sredo zvečer prekorčila kanadsko mejo in se odpravila v Združene države. Vlak je pasiral mejo ob 3.40 zjutraj po srednjeevropskem času.

Prvič v zgodovini je vladar Velike Britanije stopil na tla Zedinjenih držav Amerike. Ko je Nj. Vel. kralj Jurij VI. stopil z vlaka, je prvi pristopil angleški poslanik v Washingtonu Lindsay, ki mu je predstavil ameriškega zunanjega ministra Cordella Hulla. Minister je nato predstavil kralju ostale člane pozdravnega odbora, ki jih je predsednik Roosevelt dodelil visokemu gostu kot adjutante za bivanje v Ameriki. Obmejna postaja Niagara Falls je bila vsa v angleških in ameriških zastavah. Pred kolodvorom sta stali četa elitnega gardijskega pešadijskega polka v gala uniformi in druga četa v vojni opremljeni s čeladami na glavi. Obe četi sta de-

filirali pred kraljem. Ob 3.50 zjutraj je dvorni vlak nadaljeval potovanje v Washington.

Dvorni vlak s kraljevo dvojico je v četrti ob 4. zjutraj srednjeevropskega časa prispel v Buffalo. Skoraj vzdolž vse proge so bile zbrane velike množice, ki so burno vzvikale angleškim in visokim gostom. Kralj in kraljica sta se večkrat pojavila pri oknu in sta bila deležna burnih ovacij.

WASHINGTON, 9. junija. Nj. Vel. kralj Jurij VI. in Nj. Vel. kraljica Elizabeta sta prispela na postajo Union v Washingtonu v četrti ob 4. popoldne. S postaje se je kraljevska dvojica v spremstvu predsednika Roosevelta in njegove soproge odpravila v Belo hišo. Vožnja po dve milj dolgi cesti je bila pravi trijumf. Ogromne množice ljudstva, ki so zatrpale ulice, kjer se je pomikal sprevod, so navdušeno pozdravljale kralja in kraljico. Snoči je bil angleški kraljevski dvojici na čast priredjen svečan banket, ki so ga poleg predsednika Roosevelta udeležili najvidnejši in najodličnejši predstavniki ameriškega političnega gospodarskega in kulturnega življenja. Na banketu je spregovoril Roosevelt, ki je prisrčno pozdravil angleška suverena, želeč jima kar najprijetnejše bivanje v Ameriki. Na zdravico je odgovoril kralj Jurij VI., podčrtajoč tesne vezi, ki spajajo angleški in ameriški narod.

Italijanska podpora generalu Francu

Uradno poročilo italijanskega vojnega lista

RIM, 9. junija. br. Uradni vojni list objavlja v zvezi s povratkom italijanskih vojakov iz Španije zanimive uradne podatke o potoh, ki jo je nudila Italija generalu Francu. Po teh podatkih je Italija poslala generalu Francu od decembra 1936 do

aprila 1937 v Španijo 100.000 vojakov, 4 tisoč 730 tankov in oklopnih avtomobilov, 40.000 ton vojnih potrebščin, in 750 topov različnega kalibra. Vse to je bilo poslano na 52 letal, ki so deloma ostale v Francovi službi do konca državljanske vojne.

Italija je več čas skrbela tudi za prehrano in opremo svojih ljudi in jih zalagala tudi z municijo in drugimi vojnimi potrebščinami. Poleg tega je italijanska vojna mornarica v največji meri pripomogla k zmagi generala Franca. Španski notranji minister Sunner, ki se mudi v Rimu, je snoči na banketu, ki ga je njemu na čast priredil Mussolini, še posebno podčrtal, da se ima general Franco v prvi vrsti Italiji in Nemčiji zahvaliti za svojo zmago. Naglasil je, da Italija kljub temu da je sodelovala v odboru za nevmešavanje v španske zadeve, ni oklevala in je generala Franca z vsemi sredstvi podpirala, češar general Franco ne bo nikdar pozabil.

RIM, 9. junija. br. Papež je včeraj sprejel v posebnih avdijenci španskega notranjega ministra Sunnerja. Ostal je z njim nad pol ure v razgovoru in mu naročil najtoplejšje pozdrave za generala Franca.

Povratek Nj. Vis.

kneza namestnika

iz Nemčije

Berlin, 9. junija. r. Po velikih svečanostih v Berlinu sta Nj. Vis. knez namestnik in knežinja Olga prebila zadnja dva dneva kot gosta maršala Göringa na njegovem posestvu v Karinhallu. Ogledala sta si okolico, zlasti gozdove, v katerih goje bizone. Snoči sta odpravila nazaj v Jugoslavijo. Posebni vlak je ob 0.15 pasiral Berlin in nadaljeval vožnjo proti jugoslovenski meji, kjer se bo nemško spremstvo poslovilo. Na meji bo bataljon nemške vojske izkazal vojaško čast.

Inserirajte v „Sl. Narodu“!

40.000 mož SA oddelkov v Gdansk

Novo nemške obtožbe proti Poljski

Varšava, 9. junija. z. Od danes do prihodnje srede bodo trajale velike sportne prireditve, ki so jih organizirali Nemci. Prireditve se bo udeležilo 80 kompanij SA oddelkov, to je okrog 40.000 mož, ki so prišli v Gdansk z ladjami in po suhem v avtomobilih. Vsi ti SA oddelki so sicer nameščeni v Vzhodni Prusiji. Dr. Gobbels bo dne 18. junija predsedoval kulturnemu kongresu narodno socialistične stranke v Gdanskem.

Gdansk, 9. junija. I. Današnji nemški tisk zopet ostro napada poljske oblasti zaradi prekomernega števila poljskih carinskih uradnikov v Gdanku. Kljub novim protestom gdanskega senata pa je

Vročina v Parizu

Pariz, 9. junija. z. Zadnje dni je v Parizu zavladala neznozna vročina. Včeraj je termometer kazal v senci 34,4 stopinj vročine. L. 1934 je bilo v Parizu v juniju največ 33 stopinj, l. 1901 pa največ 34 stopinj, ter l. 1917 največ 34,3 stopinj vročine. Takšne vročine, kakršna je bila včeraj, že 40 let ni bilo v Parizu.

Ponesrečen ameriški rekorder

New Jersey, 9. junija. I. O nenavadni pustolovščini mladega letalca Franka Eshberna poročajo ameriški listi. Včeraj se je dvignil z malim sportnim enokrovnikom, ki si ga je bil izposodil na letališču v New Jerseyu, da napravi kratak enourni polet. V resnici to je pa hotel popihati z letalom čez veliko lužo. Letalo seveda ni bilo opremljeno za tak polet, niti ni imelo na razpolago nobenih primernih navigacijskih naprav, bencina pa samo za nekaj ur. Držnost mladega letalca je res brez primere, če se upošteva, da je imel za seboj komaj 8 ur letenja. Seveda ni daleč prišel. Ko je bil na odprtem morju, je letalo nenadno treščilo med skupino ribskih bark. Mladega letalca so z največjim naporom rešili.

Huda letalska nesreča v Nemčiji

Frankfurt, 9. junija. I. V bližini Frankfurta je včeraj treščilo na tla večje vojaško letalo. Gre za velik in moderen bombnik z 9 možmi posadke. Letalo je baje treščilo med množico gledalcev, pri čemer se je ubilo vseh 9 mož posadke, poleg tega pa je ranjenih še okrog 60 gledalcev, od teh mnogo težko.

Curij, 9. junija. Beograd 10, Pariz 11,75, London 20,77, New York 44,44, Bruselj 75,475, Milan 23,325, Amsterdam 236,20, Berlin 77,70, Praga 15,10, Varšava 83,62, Sofija 5,40, Bukarešta 3,25.

Nov incident na Daljnem vzhodu

Angleška vojna ladja je obstreljevala japonsko letalo — Blokada angleških koncesij

LONDON, 9. junija. br. Listi objavljajo poročilo, ki ga je izdala uradna japonska agencija o novem incidentu na Daljnem vzhodu. Po tem poročilu je včeraj neka angleška vojna ladja obstreljevala japonsko potniško letalo v bližini Hongkonga. Poročilo trdi, da je vojna ladja oddala devet strel, ki so dosegli letalo kljub temu, da je letelo v višini 7.000 m. Le slučajno letalo ni bilo zadeto, ker je pilot spretno manevriral. Japonski listi zahtevajo najstrožje represalije in pišejo, da

bo Japonska v odgovor na ta napad blokirala angleške koncesije v Tientsinu. Na merodajnih mestih v Londonu izjavljajo, da jim o kakem takim incidentu ni nikdar znano. Angleški predstavniki na Daljnem vzhodu so dobili nalog, naj z vsemi sredstvi zaščitijo angleške interese. Odnosji med Anglijo in Japonsko se vedno bolj zaostrojujejo in domnevajo, da siceršnja Japonski namenoma izživati incidente, da bi opravičili svoje postopanje, ki ni v nikakem skladu s sklenjenimi pogodbami.

Za zaščito pred letalskimi napadi

Zelo potrebna propaganda in poučna razstava komiteja tehničnega dela — Kako je z zaščito pred letalskimi napadi pri nas

Ljubljana, 9. junija. Ali pri nas sploh kdo resno misli na zaščito civilnega prebivalstva pred letalskimi napadi? Le vsako leto po enkrat se spomnimo nekoliko bolj na velike nevarnosti bodoče vojne, ob priliki vojaških propagandnih vaj za protiletalsko obrambo. Prebivalstvu tedaj vtepaajo v glavo navodila, kako se mora ravnavati ob znakih, da se »sovražna« letala nad mestom, da ne sme n. pr. nihče ostati na cesti. Prave propagande, ki bi primerno poučila prebivalstvo o zaščiti pred letalskimi napadi, doslej pri nas še ni bilo. S tem pa ni rečeno, da ni potrebna; če je potrebna v vseh državah, tudi mnogo večji, je tudi pri nas. Če na zaščito pred letalskimi napadi zelo resno mislijo n. pr. v Zagrebu, ni nič manj potrebno, da se seznanijo tudi prebivalstvo v Sloveniji, zlasti v večjih krajih, z velikimi nevarnostmi bodoče vojne in kako se najlažje ter najučinkoviteje zaščiti pred letalskimi napadi — ob pravem času.

Nihče ne ve, kakšna bo bodočnost, zlasti ne dandanes, a dogodki vrste z veliko naglico in nihče se ne smeta tolažiti, češ, za vse to je še dovolj časa. Naša javnost mora biti posebno hvaležna Komiteju tehničnega dela, ki je v tej sezoni predavanja začel prirediti zelo potrebna predavanja o zaščiti civilnega prebivalstva pred letalskimi napadi, predavanja, ki niso bila le vsakomur razumljiva, temveč, ki so tudi stvarno prikazala nevarnosti in značaj bodoče letalske vojne ter kako bi se naj prebivalstvo zaščitilo pred njimi. Še tem večje priznanje smo dolžni Komiteju tehničnega dela, ki je združenje zasebnih tehničnih organizacij pri nas, da je priredilo propagandno razstavo za zaščito civilnega prebivalstva pred letalskimi napadi, čeprav mu ni nudil nihče podpore in pomoči. Na nekaterih pristojnih mestih mislijo, da takšno propagandno delo ni potrebno. Že zato bi bilo potrebno, da bi si ogledali razstavo, ki kljub zelo skromnim sredstvom prepričljivo dokazuje, da se mora civilno prebivalstvo zaščititi pred bodočo vojno. Čim prej, tem bolje, in tem bolj bo učinkovita zaščita.

Žal, smo že tako zelo zaostali v tem pogledu. Kako potrebna je pa razstava, sprevidimo že po tem, da se ljudje zelo zanimajo za predlagane zaščitne ukrepe po razstavljenih načrtih. Kot svarilo ti najprej pade v oči velika karta, ki nazorno kaže, kako blizu meje so večji kraji. Maršsko najbrž ne ve, da letala lahko prilete nad nek kraj, ki je le 30 km oddaljen od meje, povsem tiho, ne da bi motor deloval, če dosežejo pred primerno višino, ter se spuste nad kraj kakor jadrnalno letalo. Seveda bi pa bila mnogo bolj nevarna kakor jadrnalna letala, ker bi bila založena z uničujočimi bombami.

Ali v mestih res ni treba misliti na zaščito civilnega prebivalstva pred letalskimi napadi? Nekateri mislijo, da bodo v bodoči vojni prebivalstvo kratkoma evakuirali iz večjih krajev ter ga poslali v zasilna taborišča, v lesene barake. To bi pa ne bila najboljša zaščita, kajti prebivalstvo bi bilo v taboriščih še mnogo bolj v nevarnosti (lesena poslopja!), a pretlačili bi tudi vedno nevarnost epidemij nalezljivih bolezni in ljudje bi morali opustiti obrtne, trgovske obrate ter sploh vse normalno življenje. Vsega tega ne bo treba, če bo poskrbljeno za primerno zaščito prebivalstva v samih krajih.

Odgovor na vprašanje, kako je treba zaščititi civilno prebivalstvo pred letalskimi napadi, nam daje v veliki meri razstava. Razstavljeni so načrti o uređitvah zatočišč pred letalskimi napadi v zasebnih hišah, v kletih in posebno je zanimiva tudi preureditev garaže v povsem varno zatočišče. Stroški za te preureditve so malenkostni. Garažo, ki stoji kot samostojno poslopje in ki ima ravno streho, lahko preurediš z malimi stroški tako, da je varna tudi pred višinskimi in rušilnimi bombami; ravno streho se prekrije s posebno betonsko streho, podstrešje pa z opečnim z vršnim peska. Od poševne trdne strehe se bomba odbije, ne da bi napravila škodo. Tako bi se lahko zavarovala tudi marsikatera hiša. V vsaki hiši pa, ki ima klet, se lahko uredi zatočišče pred letalskimi napadi s plinskimi bombami. Kako je treba izdelati kletna okna, nam tudi kaže razstavljeni načrt. Da bi pa ljudi ne zasulo v zatočišču v kleti, če bi se hiša podrla pod rušilno bombo, je treba kletni strop primerno podpreti ter zavarovati kakor kaže drugi načrt. Za manjše hiše ni treba zatočišč z ventilacijskimi napravami in filtri za čiščenje zraka. Če odpade na osebo po 3 m² zraka v zatočišču, lahko ljudje ostanejo v njem 3 do 4 ure brez zračanja. Za večja zatočišča je pa potrebna posebna črpalka (lahko tudi na ročni pogon, kakršno nam kaže načrt, in sicer sistema »Centromer« za zrak s filtrom. Za družino ali stanovanjsko hišo, ki ima zatočišče, bosta dovolj dve maski, za silo pa tudi le ena, ki jo bo uporabljal vodja ali komandant zatočišča. Plinskih mask za civilno prebivalstvo doslej še ni bilo na prodaj. Razstavljeni so plinske maske, znamke »Nebojša« (tovarne Ba'fa), ki bodo kmalu dovoljene za prodajo. Posamezne maske bodo po 199 din, pri večjem odzemu po 174 din.

Kako resno mislijo na zaščito civilnega prebivalstva v sosedni banovini, sprevidimo po razstavljenem »Glasniku za civilno zaščito«, glasilu zagrebške šole za civilno zaščito, najbolj moderne v Evropi. V šoli je prirejen vsak teden po en tečaj. O tej šoli bomo še spregovorili ob priliki.

Uspela sokolska manifestacija

Ljubljana, 9. junija. Najmlajše sokolsko društvo v Ljubljani, marljivi zgornješiški Sokol, si je v okviru sokolske Petrove petletke postavilo lep sokolski dom, ki sicer še ni povsem dograjen, vendar pa bo lahko v polni meri izvrševal svojo nalogo za vzgojo sokolske mladine. V veliki gramozni jami, ki jo je društvo preuredilo v idealno telovadišče, je zrasel spomlad sokolski dom, ki bo med najlepšimi v našem mestu, ko bo povsem dograjen. Sokolski dom je preprosta, toda prostorna stavba z veliko dvorano 20x12 metrov, obsejnim gledališkim odrom in s stranskimi prostori. Ta dom so zgradili po žrtvovalni člani in prijatelji društva z velikimi žrtvami, kar je dokaz pravega sokolskega duha in nesebične poštvovalnosti.

Za večeršnje slavo se je zgornješiški Sokol prav lepo pripravil. Videli smo telovadno akademijo, ki zasluži vso pohvalo in priznanje. Kljub krasnemu poletnemu popoldnevju se je zgrnila v veliko dvorano novega Sokolskega doma velika množica sokolstva in prijateljev sokolske misli. V prostorni dvorani se je zbralo nad 600 gledalcev, ki so z zanimanjem sledili poteku prav dobro uspele telovadne akademije. Ob 17.30 so prikorakali na oder vsi telovadni oddelki, ki so izkazali čast državi zastavi med igranjem državne himne, potem pa je orisal delo društva za gradnjo doma starosta br. Janez Poharc. Zahvalil se je vsem bratom in sestram ter dobrotnikom društva, ki so na kakršnekoli način pomagali, da je v okviru SPP zrasel ta pomolni sokolski dom. Iskreno je potem pozdravil starosta br. Gangla, ki so mu navzočni priredili več minut trajajoče ovacije, zastopnika divizionarja podpolkovnika Oblaka, zastopnika bana referenta za telesno vzgojo prof. Lenarda, zastopnika mestnega župana inspektorja Westra, zastopnika žandarmerije kapetana Jožeta Nagode, zastopnika župe br. Flegarja, zastopnika JS br. Pogačnika, za CO br. Ryško, zastopnike sokolskih društev: Ljubljanskega Sokola, Sokola I, Sokola III, Sokola IV, za Viča, Most, Ježice, Šiške in zastopnike domačih društev in organizacij, ki so jim

gledalci priredili tople ovacije. V velikem številu je bila zbrana na slavni ljubljanske česke kolonije s svojimi voditelji. Po nagovoru staroste br. Poharca so se izvršile telovadne točke, ki so dosegle prav lep uspeh.

Prva je nastopila ženska deca (16) z župnijskimi prostimi vajami zelo skladno in v lepem ravnanju, za njo pa 12 dečkov, ki so prav tako strumno in skladno opravili župne proste vaje. Po prostih vajah je ženska deca pokazala raznoterosti, ki so občinstvu izredno ugajale in so bile mlade telovadke deležne toplega odobravanja. Deveterica ženskega naraščaja je odlično izvedla simbolične vaje po narodni pesmi »Po jezeru«. Naraščajnice so morale to učinkovito skladbo med burnim pritrtjevanjem ponoviti. Izredno so ugajale tudi proste vaje naraščajnikov (9), nakar je nastopil pod taktirko pevovodje g. Baloga pevski krožek uslužbenec cestne železnice »Krilato kolo«, ki je ubrano zapelo »Moj dom, Jerebovo« »Pisemce«, Juvancelo »Slovensko zemljo« in Hajdrihovo »Morje Adrijansko«. Pevski zbor je svojo nalogo odlično izvršil in bil deležen viharnega odobravanja. Nastopil članic v okusnih rdeč-belih oblekah z vajami s siti je bil ena izmed najlepših točk pestrega sporeda. Lepe in skladno izvedene vaje so bile predmet splošnega priznanja. Petorica članov je prav dobro izvedla težke proste vaje, ki se odlikujejo po pestrosti gibov, žal da zaradi neprimerne godbe niso dosegle onega učinka, ki bi ga lahko pri boljši spremljavi. Za zaključek so naraščajnice zaplesale prav dobro »Česko besedo«. S himno »Hej Slovanci«, ki jo je vsa množica navdušeno pela, je bila zaključena uspešna telovadna akademija in izročena dvorana svojem namenu.

Po akademiji je bila na telovadišču in v dvorani prijetna zabava, kjer sta neumorno sodelovala društveni orkester in pevski zbor. Zgornješišskemu Sokolu k lepo uspehi prireditvi bratsko čestitamo in mu želimo pod novim krovom vsestranski razmah.

Vera Majdičeva gostovala v Lohengrinu

Odlična uprizoritev je našla mnogo toplega priznanja in ostane svetla točka našega opernega repertoarja

Ljubljana, 9. junija. Wagnerjev Lohengrin je po zaslugi dirigenta dr. Švare in režiserja Rob. Primožiča prinesel najvišji in najlepši vzpon naše opere v potekajoči sezoni; dokazal je, da je mogoče vzlic skromnosti naših sredstev (temu oder, omejena orkester in zbor) z idealnim naporom vseh sodelujočih ustvariti predstavo, ki je na čast našemu gledališču.

V sredo zvečer je omogočila uprizoritev Vera Majdičeva, ki je z najlepšim uspehom gostovala v veliki in težki partiji Elze Brabantke namesto oboje Ksenije Vidaličeve. Predstava je bila prav zato zanimiva, ker smo mogli primerjati dve pevski in igralski individualnosti v podajanju iste operne pesništvi.

Vidaličeva je predvsem poetična, nežna deklacija pojava, »ljepa kao figura s gotičkih katedral« — kakor jo je izvrstno označil spitiški kritik V. R. —, dočim je Majdičeva krepka, zdrava žena; v igri prva vsa zasanjana plaha, trpetca, neskončno mila in nadzemska, druga jasna, borbena, aktivna, človeško čustvena in močna v vseh preokretnih svoje tragike. Tudi Majdičeva prinaša z Elzo svojo poezijo in lepoto Elze, ene najdivnejših ženskih pojavov nemške romantike, a je pri tem realnejša, polnokrvna žena.

V petju Vidaličeva »krasna sopran, bistav in ujednačen, sušta toplina i osjećaje — čista lirika«. Majdičeva istotako tople tehnično dognan, čustven, lirčen sopran, ki pa se pozvpenja tudi do silnih dramatičnih akcentov, krasen v planih in vsestranski disciplinirano uporabljan, brez kakršnekolj posiljenosti.

Tako smo čuli s Elzo dve prijetni pevki, ki sta vsaka na svoj način podajali odlični predstavi poseben čar in estetsko zanimivost.

Zopet je bil sijajen Lohengrin naš Franci, odlična Ortruda naša Kogejeva, ki obvladuje visoko, ogromno dramatsko partijo z največjim uspehom, izvrstni Telramund naš Janko in mojstrski kralj naš Betetto. Tudi Dolničar se je zopet krepko postavil s svojim glasnikom, a kvartet pavez je bil kar hvale vreden in lep. Zbori so storili v polni meri vse, kar je le mogoče v petju in igri za častni uspeh, a orkester je sviral s vidnim naslanjanjem ter zaslužil prav posebno priznanje.

Vsa predstava je stala na višku ter prinesla sodelujočim mnogo tople, prav iskreno izražene pohvale. Zato naša vestna, okusna in zares kvalitetna uprizoritev »Lohengrina« ostane pač še v prihodnji sezoni blesteča točka našega opernega repertoarja.

Fr. G.

Beleznica

KOLEDAR

Danes: Petek, 9. junija katoličani: Pri-mož in Felicijan

DANAS NJE PRIREDITVE

Kino Matica: Zeleni cesar
Kino Sloga: Gospa milijonarka
Kino Union: Zelja po večni mladosti
Kino Moste: Mesto greha in Lumpaci vagabundKino Šiška: Vse za ljubezen
Pevsko društvo »Slavce« koncert ob 20. v ljubljanskem dvorani
Umetnostna razstava Franceta Kralja v Jakopičevem paviljonu

DEŽBNE LEKARNE

Danes: Mr. Bakarič, Sv. Jakoba trg 9, Ramor, Miklošičeva cesta 20, Murmayer, Sv. Petra cesta 78.

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri

Petek, 9. junija: zaprto
Sobota, 10. junija: Neopravičena ura. Premiera. Premierski abonma
Nedelja, 11. junija: Utopljenca. Izven. Znižane cene

Ponedeljek, 12. junija: Neopravičena ura. Red B

Torek, 13. junija: Javna produkcija drž. konservatorija. Izven. Znižane cene od 10 din navzdol
Sreda, 14. junija: Velika skušnjava. Red Sreda

★

Zadnja dramska novost v letošnji sezoni bo jutrišnja premiera Bekefičeve veseloigre »Neopravičena ura« za premierski abonma.

Javna produkcija gojencev državne konservatorija iz predmeta deklamacije, ki ga predava prof. Šest, bo v torek, 13. t. m. v drami ob 20. po znižanih cenah od 10 din navzdol. Prvi del večera obsega recitacije slovenskih pesnikov, drugi posamezne prizore iz iger, tretji pa peto dejanje iz Wildgansove igrice: Ljubezen. Vse, ki se zanimajo za naš naraščaj opozarjamo na ta zanimivi večer.

OPERA

Začetek ob 20. uri

Petek, 9. junija: zaprto
Sobota, 10. junija: Štirje grobji. Red Četrtek. Gostovanje Boža Vičarja
Nedelja, 11. junija: zaprto
Ponedeljek, 12. junija: zaprto
Torek, 13. junija: zaprto
Sreda, 14. junija: Plesni večer opernega baleta. Gostovanje Lidije Wisiakove. Premiera. Premierski abonma

★

Abonente reda Četrtek opozarjamo, da bodo imeli predstavo »Štirje grobji«, ki je izpadla zaradi praznika v četrtek, jutri 10. t. m. Pri tej priliki bo pel tenorsko partijo zagrebški gost Vičar, ostala zasedba bo običajna.

Plesni večer na slovensko glasbo, ki so jo komponirali: Bravničar, Adamič, Škerjanc, Osterc, Zebre, Josip Ipavec in švara, bo posebna zanimivost. V koreografiji inž. P. Golovina bo nastopila kot gost naša slovenska umetnica Lidija Wisiakova, ki je že dolgo nismo imeli prilike videti na odru. Poleg nje bodo plesale solo: Bravničarjeva, Moharjeva, Japljiva, Remškarjeva, Golovin in Čarman. Sodeloval bo celokupni balet. Premiera bo v sredo 14. t. m. za premierski abonma.

ŠAH

V nedeljo bo L. š. k. igral v Zagrebu semifinálno tekmo z Grafickim š. k., ki je letošnji prvenstveni premagatelj Zagrebčaki in Amaterski šahovski klub. Graficki š. k. so s tem uspehom pokazali, da niso samo borbena in vztrajna moč, marveč da so morali zadnji čas tudi močno napredovati, saj so premagali do sedaj vedno najmočnejša hrvaška šah. kluba. L. š. k. bo nastopil z najmočnejšim moštvom in sme pač pričakovati zmago, ki pa na vsak način ne bo lahka. Zaključena prireditelj letošnje klubske sezone bo velik brzturnir z lepimi knjižnimi nagradami. Turnir bo dvokrožen in bo trajal vsaj dva igralna večera; določena sta prihodnji četrtek in petek, ev. sobota. Ostali pogoji so navedeni v doplnjeni knjigi. Pričakuje se velika udeležba. Zadnje nedelje je drugo moštvo odigralo revanšno tekmo s Celjskim šah. klubom za prvenstvo Slov. šah. zveze. Doma je nastopilo še bolj oslabiljeno in je izgubilo s tesnim rezultatom 3½ : 4½, potem ko je imelo zmago že skoraj gotovo. Ob koncu pa so nekateri popustili in prepustili prvenstvo izkušnejšemu nasprotniku. Ta častni poraz seveda ne bo vzel mlademu moštvo poguma, saj se le v borbi s težkim nasprotnikom pridobi potrebna rutina in doseže napredek, če hoče, da bo skoraj nadomestilo nekatere vrzeli v prvem moštvo. Ta zmaga pomeni marljivim Celjanom, ki dosega zadnje čase samo lepe uspehe, kljub vsemu nov uspeh. Prav njim se je posvečilo, da so prvi Ljubljani vzeli prvenstvo, oziroma jo sploh prvi premagali.

104. rojstni dan

V Langnau v Švici je v odnotnem zavetišču za ženske te dni obhajala svoj 104. rojstni dan Ana Barbara Richard-Graeber.

Veliko zanimanje za ljubljanski velesejem

Sprehod kakoli naviljone ljubljanskega velesejma je letos prav prijeten. V njem je mnogo paše za oči, vendar pa je razstavljeno blago, čeprav zelo različno, v po trebnem skladu. Najsi je trgovina sama na sebi še tako prozaična, vendar so na razstavi kakršnegakoli blaga estetski činitelji zelo važni. Razstava ne sme biti le skladišče blaga, temveč mora pokazati blago kolikor mogoče v njegovih privlačnih lastnostih, uporabnosti, praktičnosti, solidnosti, lepoti itd. In na velesejmu je blago v resnici razstavljeno, ne zastavljeno, je vidno in privlači gledalca. Zato se ljudje radi ustavljajo pri posameznih kosih in si blago dobro ogledujejo, kar bo posameznim trdkam tudi pozneje dobro služilo.

Opozarjamo na pohištveno razstavo, ki kraljuje v dveh paviljonih. Gotovo je, da je velesejem v obliki meri ponesel sloves naše pohištvene obrti in industrije daie preko meje Slovenije in tudi države, toda pomen teh pohištvenih razstav je še večji. Pri naših mojstrih je zbudil ambicijo in od leta do leta, od razstave do razstave, smo lahko zasledovali razvoj ter napredek. Od eksperimentov in kopij do zavestnega pojmovanja oblike, do standardnih oblik in elegancije gre razvoja pot. Kakor vse, tako se tudi naša pohištvena obrt bori za obstoj. Srednji sloji so obubožani, gornja plast je silno tenka, nižji sloji pa sploh ne morejo kupovati modernega pohištva. Naši mizarji so to upoštevali in so letos razstavili krasne garniture gladke moderne linije, praktične in udobne. Cena takemu pohištvu je srednjemu sloju zmogljiva.

Zadnja letošnja uprizoritev drame

Bekefičeva veseloigra »Neopravičena ura«

Ker je izkušnja naučila vodstvo gledališča, da poseba občinstvo v spomladanskem času rajši veseloigre in komedije kakor resne igrice, prihaja v zadnjem času lažji repertoar do močnejše veljave. Kot zadnjo igrice so naštimurali v drami delo madžarskega komediografa Stefana Bekefičja, ki zna sestaviti igrice, pri katerih ni važno, da so življenjske povsem verjetne, temveč da izpolnijo svoj glavni namen in ta je, da občinstvo zabavajo, da nudijo igrice prvostne vloge in da polnijo gledališko blaginjo.

Ze Fodor, ki je tudi Madžar, se je s svojimi »Matur« v smislu zunanega uspeha močno uveljavil na našem odru. Tudi Bekefi je porabil v svoji »Neopravičeni uri« motiv iz šole, le da ga je razpredel bolj na široko in manj enostransko kakor Fodor. Pokakal ni samo posledice prestopka v šoli, temveč tudi vzroke, ki so prislili sedmošolsko Lili Jägrove, ki se je kot mlada zakonska žena dolgočasila in se zato skrivaj zopet vpisala v šolo, ne da bi o tem vedel njen mož dr. Härdtl in ne da bi vedeli profesorji v šoli, da je poročena. Pri tem deklislo naivnem početju ji je z vsem prepričanjem prijateljstva zvesta pomočnica njena najboljša prijateljica Truda Hoffman. Ker pa je trajno nemogoče živeti med dvema takima skrivnostima, zasajo profesorji Lili pri različnih prestopkih in ker se množijo njene neopravičene ure v šoli in doma in so neopravičene ure v zakonu hujši prestopki kakor v šoli, zaide naivna in v pretvarjanju ne posebno spretna Lili v vedno hujše zagate, dokler se končno zadeva ne razčisti na zelo zabaven in mikaven način.

Tatinski cigani izročeni sodišču

Nepojasnjena tatvina zlatega zobovja

Ljubljana, 9. junija. Tatinske cigane, Ivana Riterja, Gizelo Wuchinger in še nekaj drugih je policija izročila sodišču, dasi še ni povsem pojasnjeno, kje povsod so kradli. Za večino ukradenih dragocenosti so se ugotovili lastniki in jim je bila zlatnina tudi vrnjena, vendar je v kriminalnem oddelku še nekaj zlatih in srebrnih predmetov, ki še čakajo lastnikov. Med drugim hrani policija tudi dva prstana, enega z monogramom: LS 30 IV 1905« in drugega z vdelanim smaragdom ter naplsem: Franci 16 IX 1934«, srebrn molek in nekaj parov uhanov ter broš.

Cigani ves čas preiskave sploh niso hoteli priznati, da so kaj ukradli. Jože Riter se je povzpel celo do trditve, da sploh ni vedel, če ima Wuchingerjeva, s katero živi v divjem zakonu, zlato. Veselo razpoloženje je zavaladalo v zasliševalni sobi okrog razgovora o umetnem zlatem zobovju, ki so ga tudi našli med ukradenimi predmeti. Ko je nadzornik vprašal najprej Jožeta Riterja, odkod zlato zobovje, je prišel drzno lagati, da si ga je kupil, ker ga je potreboval zase, ker so mu izpadli zobje. Nadzornik pa se je naenkrat spomnil in velel ciganu, naj odpre usta. Jože je nekaj časa skučal, nato pa na ponoven poziv široko znil, da so se pokazale vrste belih zob brez sleherne napake.

Cigan se je seveda hitro zavedel, da ga je polomil, vendar je prišel zgovorno pripovedovati, da zlati zobje prav za prav niso njegovi, marveč je umetno zobovje potreboval njegov brat Ivan. Nadzornik je takoj poslal po Ivana in mu precej prenečenemu zapovedal, naj brž odpre usta. Pregled zob je tudi to pot pokazal, da je cigan jedel samo z lastnimi zobmi, zdravimi in belimi, da bi mu jih lahko vsakdo zavidal.

Cigana sta nekaj časa mežikala drug v drugega, a se je J. zopet spomnil, da je potrebovala umetno zobovje najbrž njegova žena. Trenutek in že je bila v sobi tudi Gizela. Usta je morala odpreti tudi ona in spet se je pokazalo, da ima popolnoma zdrave lastne zobe, ki najbrž še dolgo ne bodo potrebovali zdravniške nege.

Ko so odvedli Ivana in Gizelo, je sledilo nadaljnje zasliševanje Jožeta, ki je po ciganski navadi še nadalje vse tajil. Ponovno vprašan, če je vedel za zlato v skrivališču v vozu, je zopet vse tajil in tudi ni priznal verjetnosti, da bi zlato nakradla Gizela. Nadzornik ga je vprašal, če je Gizela kdaj razpogalala z denarjem.

»Ne, nikdar!« je promptno sledil odgovor.

»Morda pa je zlato, ki smo ga našli v skrivališču, Gizela kupila?« je hitro vprašal nadzornik.

Pa, — sigurno, tako tako —,« je menil cigan.

»Ali kako ga je mogla kupiti, če pa ni nikoli imela denarja?«

ljiva, imovitejši pa si morejo nabaviti tudi garniture v baroku in okrasju. Na pohištveni razstavi je tudi mnogo druge stanovanjske opreme in vsakdo bo gotovo našel, kar želi. Le poudite pogledat!

Sejmische je ves dan živahno. Prihajajo resni interesi, ki vedo, da služijo velesejem velikim in posebnim nalogam v interesu gospodarstva in posredovanja za izmenjavo dobrin.

Kupcije se razvijajo povoljno, v eni stroki bolj, v drugi manj. Interesi so prišli za vse vrste blaga razen iz naših krajev danes tudi iz Beograda, Zemuna in Pančeva, Zagreba, Šiške, Sarajeva, Novoga Sada, Sušaka, Valjeva, Učice in Karlova, iz inozemstva pa iz Trsta, Vidma ter iz Simentorna (Madžarska) in Budimpešte.

Večraj na Telovo je bil obisk že dopolne močan, popoldne pa naravnost ogromen. In inozemstva so prispeli danes posetniki iz Italije v večjih skupinah, imeli pa smo tudi gosta iz Carigrada in nekaj Bolgarov. Danes in jutri bosta dneva resnih kupcij, v nedeljo pa bomo za slovo še enkrat obiskali velesejem, ker spomladanskega velesejma v teh prostorih ne bomo več videli. Oktobra meseca nameravajo začeti z izgradnjo novega sejmische. V ponedeljek 12. junija bo ta velesejem zaključen in istega dne bo zbrajan vstopnic za dobitke na sejmische pred paviljonom »K« ob 17. popoldne. Brezplačne varietetne predstave so sedaj poleg glavne restavracije vsak dan ob 17. in ob 21. Potapljači vojne mornarice pa kažejo v svojem bazenu ves dan svoje težko delo.

Rodbino Lili Jägrove (Levarjeva) predstavlja stroga mama (Nablocka) in hčerko razvajajoči oče (Lipah) ter Liliin mož, 18 let starejši šarmantni prof. dr. Härdtl (Kralj). V ilustraciji družinskega okolja sta pritegnjena njegov brat Rihard (Drenovec), žena istega. Lona (Danilova) in kuharica Rezi (P. Juvanova). Zvezo med šolskim svetom in domom predstavlja Truda Hoffman (Slavceva), v šoli pa vedro in oblaščjo: veličastna ravnateljica dr. Wid bahnova (Gabrijeličeva), »zmaja« prof. Wurmov (Kakarjeva) ter profesorja Kutschera in Wagner (Jerman in Cesar; tip šolske stremuhinje predstavlja učenka Kafka (V. Juvanova), instruktorja — seveda nesrečno zaljubljenega v Lili — Hansa Olbricha (Jan).

Režijo te igrice ima prof. Šest, ki je nekoliko dolgočasno dejanje dramaturško skril in pri tem postal morilec — pravica! Landru — kajti kot nedolžne žrtve njegovega neizprosnega rdečega svinčnika so padle kar tri osebe, ki si jih je izmislila pisateljica domišljija, a so brez bistvene važnosti za dejanje: šolski sluga ter debela in suha dama v slaščičarni.

Ta zabavna igrice, ki svojega namena prav nič ne skriva in daje predvsem glavnima igralcema Lili in Härdtlu obilo možnosti za učinkovito igrice, bo za naše občinstvo, posebno pa za dijaštvo in koncu sezi je brez dvoma velika privlačnost, saj so šolski spomini struna, ki vedno živahno zabni v našem spominu in najde vselej topel odmev.

Maša St.

Od pod sita

Ni mi mogoče k vsaki predstavi v gledališču, v naše dramsko. Žal mi je pa, da nisem pri vsaki bil, ker bi se mi bilo vseeno vsaj enkrat pripetilo, da bi prišel zaradi razprodane hiše kdaj na galerijo ali balkon, Pravim žal, in sicer zato, da bi svojo javnost opozoril na malomarnost, ali kako bi dejal, Dobrih 20 let že hodi samo naš živeti v to hišo k slovenskim predstavam, pa se še ni našel dober človek, ki bi gospodarje pri tem gledališču opozoril, da bi nemške napise vsaj po tolikem času zamenjali s slovenskimi. Pa še več. Tam na balkonu imate nad izhodnimi vrati »Ausgang« kar kratko prekrit s platnom, tako da se sedaj lahko ta napis imenito čita, ko se je nabralo dovolj prahu na črkah. Ne vem, zakaj so te črke pustili prekriti le s platnom? Morda so tako umetniške? Če so, naj jih pošljejo v umetniški paviljon, kjer prebivajo ljudje, ki jih te črke ne bodo motile.

Vsaj v lastni hiši ne bodimo hlapci! Upamo, da bo to zadostovalo. Če bi pa ne, se bo dobil dober človek, ki bo to sramoto temeljito pokril!

Spor o praporu na svetovni razstavi

Do zanimivega spora je prišlo na svetovni razstavi v New Yorku. Mnogo Američanov se namreč pritožuje ter zgraja, ker je na razstavi najvišje izobesen sovjetski prapor in ne ameriški, ki viš mnogo niže. Sovjetski prapor je izobesen okrog 80 m visoko na stebri. Na stebri je postavila na velika skulptura delavca, visoka nad 20 m. Delavec drži v roki rdečo zastavo. Vsi ameriški prapori so izobeseni mnogo nižje, ker ni nobenega tako visokega objekta, da bi presegel sovjetski stebel. Da bi uprava razstave zadovoljila občinstvo, se je odločila, da izobesi ameriško zastavo na vrhu stolpa za skakanje s padali. Sedaj visi ameriška zastava okrog 30 m višje kakor sovjetska.

Ali sem prispeval za sokolski dom v Trnovem?

DNEVNE VESTI

— Načrt zakona o elektrifikaciji. Po vseh iz Beograda je gotov načrt zakona o elektrifikaciji. Na zakon o elektrifikaciji čakamo že dolgo. Bil bi zelo potreben, ker naša država še v splošnem ni elektrificirana in niso urejene razmere v električnem gospodarstvu. Načrt zakona o elektrifikaciji je bil razposlan gospodarskim organizacijam, da ga prouče. Glavna značilnost načrta je, da je v njem predpisana prvenstvena pravica za ustanavljanje elektrarn in elektrifikacijo državi, banovinom in občinam. Šele, ako bi država, banovina in občine ne hotele prevzeti koncesije, bi jo lahko dobili zasebniki.

— Uredba o sanitetnem fondu bo ostala nespremenjena. Gostinska združenja in turistična društva, kakor tudi druge zainteresirane ustanove iz vse države so poslali ministrstvu za trgovino nad 300 brozovčev za zahtevo, da se odpravi točka 4. in 5. omenjene uredbe, ker določata novo veliko obremenitev za naše gostinstvo. O tem vprašanju so razpravljali na seji ministrskega sveta in končno sklenili, da ostane uredba v veljavi nespremenjena. Na leto bodo znašali dohodki nove takse od gostinskih obratov okrog 25.000.000 din.

— Državni strokovni izpiti za zdravniške s področja dravske banovine bodo 26. in 27. junija ob 8. v šoli za narodno zdravje v Zagrebu (Mirogojska cesta 4). Zdravniki, ki nameravajo delati izpit, se morajo prijaviti s posebno prošnjo do 18. junija pri banski upravi v Ljubljani.

— Turško-prometna razstava, ki jo prireja v okviru letošnjega pomladanskega ljubljanskega velesejma Turjsko-prometno društvo ter občina Novo mesto, je zelo zanimiva. Med drugim so razstavili veliko miniaturo Novega mesta z mostom in tekočo krko, delo g. Podbevška. Metoda, relief pokrajine okoli Novega mesta tja do Gorjancev, izdelavo g. Ivančiča; slike ter diagrame najlepših delov Novega mesta, gostinskih obratov, cerkva, ustanov, znamenitosti zgodovinske vrednosti in literatur, ki je kakorkoli v zvezi z Novim mestom, njegovo preteklostjo in sedanjostjo. Razstava je izpopolnjena z novostmi, mi motiv, umetniškimi deli Jakca, Mežana in Germa ter nekaterimi tipično dolenski izdelki stare in današnje novomeške obrti. Poleg razstave je v posebni sobi pod naslovom »Naša vas« še zbirka slik iz štirih farj smiljstokopstope občine, starinskih predmetov, svetih podob in posod, knjig itd. ter »Dolina gradov«.

— Ne prezrite na velesejnu postavljeno kiosk Protituberkulozne zveze, čigar dvojni reči križ vabi in prosi: Darujte in usmilite se jetičnih bolnikov! — Protituberkulozni teden se nagiblje h koncu. Vsakdo, ki čita teh par vrstic, naj se vpraša: »Ali sem storil svojo dolžnost?« Je še čas, ne zamudi in pristihni utripu svojega srca!

— Uradne ure na banovinskih podkovski šoli v Ljubljani so od 11. junija dalje od 7. do 13.30.

— Belokranjski festival in češnjeve sejem bo v Črnomlju 18. junija. Informacije in prijave pri Putniku. 296—n

— Smrtna nesreča na kolodvoru v Ribnici. Smrti so reševalci prepeljali s kolodvorja v Ribnici v splošno bolnico 31letnega železniškega uslužbenca Vinka Kurenta, ki je doma iz Nadgorice. Kurent je pri premikanju vagonov zašel med odbojce, ki so mu stisnili prsni koš. V bolnici so nesrečnemu Kurentu takoj nudili pomoč, vendar je ostal vsak trud zaman in je Kurent, ki je oženjen in oče enega otroka, davi umrl.

— Število nezaposlenih v Jugoslaviji po podatkih »srednje uprave za posredovanje dela v Beogradu«. Pri vseh javnih borzah dela v državi je iskalo prejšnji mesec zaposlenje 48.030 delavcev in 8109 delavk, skupno 56.139 nezaposlenih. Skupaj z nezaposlenimi od prejšnjih mesecev znaša število vseh nezaposlenih delavcev 78.295 in 13.452 delavk. Na 100 ponudnih služb je bilo prijavljenih 1516 nezaposlenih, 455 manj kakor prejšnji mesec. Podpore je prejelo skupno 15.550 nezaposlenih in izplačanih je bilo 2.778.476 din. Pri vseh javnih borzah dela je bilo 1. maja prijavljenih 24.218 delavcev in 5918 delavk.

— Patrona mu je razmesarila roko. Kočarjev sin France Mišmaš iz Zagradca na Dolenskem je doma našel staro patrono, po kateri je pričel razbijati s kamnom. Patrona pa je nenakrat eksplodirala in fantu razmesarila desno roko.

— Drugi posrečeni. Na Kongresnem trgu je tako nesrečno padla trgovska pomočnica Ana Pavličeva, da si je zlomila desno nogo. — 9letna posestnikova hči Milka Lavrič iz Dolence vasi se je s šilom zbodla v levo oko in si ga skoro zila. — Delavčev sin Tomaž Vajt iz Domžal je padel pri igri in si zlomil levo nogo. — V bolnico so prepeljali tudi 65letnega posestnika Franca Čuka z Verda, ki je padel na gozdni poti in si zlomil desno nogo.

— Jan Bata v Sarajevu. V terek zvečer je prispel v Sarajevu znani industrijec Jan Bata in se nastanil v hotelu »Srbijac«. V Sarajevu bo ostal dalje časa zaradi zidavanja novih tovarn v Dobrinju.

— 60.000 jajc razbitih. V ponedeljek zvečer se je na cesti Belovar—Gurjevec prevrnil tovorni avtomobil Jurija Elia iz Varaždina. Šofer se je umaknil Kmečke-mu vozu in je zavozil nekoliko preveč na rob ceste. Avto se je zvrnil 8 m globoko. Šofer je k sreči ostal nepoškodovan, toda na avtomobilu je bilo naloženih okrog 75.000 jajc, ki so ostala cela le v treh manjših zabojih, razbitih pa je bilo okrog 60.000, zaradi česar ima trdnika približno 40.000 din škode.

— Samomori Pašičevega nečaka. Včeraj je v Beogradu izvršil samomori načelnik pravnega oddelka ministrstva pravde Radomir Naid Pašić, sin brata Nikole Pašića. Pašić je izvršil samomori v stanovanju svoje sestre ge. Marković, vdove bivšega upravnika kazalnice v Požarevcu. Pašić je spal na domu sestre in jutraj si je v postelji z britvijo prerezal vrat. Pašić je izvršil samomori v hipni duševni zmedenosti.

— Razne nesreče. 37letna uslužbenka v tovarni Kanský v Dolskem Franja Venek, je včeraj padla s kolesa in priletela s tako silo na cestišče, da si je pretresla možgane. Nezavestno so prepeljali v bolnico, kjer so ugotovili, da ima še druge težje poškodbe. Na Večni poti je včeraj podrl neznan motociklist 23letno modrsko Vido Kodran. Pri padcu se je Kodranova potokla po glavi in po životu. — Na Celovski cesti pa je padla z motocikla Albina R., ki se je težje poškodovala na levi nogi.

— Gad jo je pičil. 11letna posestnikova hči Jožefa Zupaničeva iz Velikega Gabra na Dolenskem je šla včeraj popoldne z

drugimi otroci v gozd, kjer jo je med grmičevjem. V bolnici so ugotovili, da je zastrupljena izredno hitro napredovalo. — Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo spremenljivo toplo vreme, porast oblačnosti. Včeraj je bila najvišja temperatura v Dubrovniku 28, v Splitu in Rabu 27, v Zagrebu 26, v Ljubljani 25,4, v Beogradu in Sarajevu 25, v Mariboru 24,2, v Kumboru 24, na Visu 23. Davi je kazal barometer v Ljubljani 762,2, temperatura je znašala 13,0.

Proti sončarici uporabljajte Tschamba Fil. Kr. dvorni dobavitelj, DROGERIJA GREGORIĆ, Ljubljana, Prešernova 5.

Iz Ljubljane

—lj Predavanje o tuberkulozi. V mali dvorani na Taboru bo v petek 9. t. m. predavanje o tuberkulozi. Predavali bodo dr. Bohinjec Joža, dr. Prodan Jože in dr. Mis Franta. Začetek ob 20.30. K temu predavanju vabimo članstvo in naraščajo ljubljanskih sokolskih društev. — Zravo! Sokolska župa Ljubljana.

—lj Koncert pevskega društva »Slavica« bo drevi ob 20. v franciskanski dvorani. Mešani zbor bo na tem svojem koncertu izvajal naslednje skladbe: Prelovec: »Po zdravje, Adamič: »Fantu, in »V gozduc; Vodopivec: »Boter polje; Schwab: »Vasovalec; Venturini: »Mornar; »Ne boš me zibala nikdar; »Tema noč; »Bodi zdrava ljubica; »Nocaj pa oh nocaj in »Tečaj pa zbogom; Nedved: »Gospodov dan; Dev: »Zdravica in Ipavec: »Dolina cve. toča; ter Andel: »Kolo. Solistinja Tinka Tomšič-Dolenčeva bo zapela ob spremljevanju gđ. prof. Karmele Vekjetove Flajšmanovega »Metuljčka« in Venturinijevo »Po poročni noči«. Pevski zbor je ves program odlično našel s svojim pevovodjem g. Venturinijem. Iz programa je razvidno, da se obeta velik umetniški užitek s posebnim oziranjem na kompozicijske in naših slovenskih komponistov. Zato toplo priporočamo občinstvu, naj se tega pevskega nastopa v čim večjem številu udeleži, ter s tem pokaže naklonjenost našemu najstarejšemu pevskemu društvu, ki mu glede na dosedanje narodno delovanje v polni meri pripada. 304—n

—lj Nov grob. Umrl je v Ljubljani mizarjski mojster Janez Zorman. Pogreb bo v nedeljo ob 16. iz hiše žalosti, Florjanska ulica št. 23 na pokopališče k Sv. Križu. Blag mu spomin, preostali naši iskreno sožalje!

—lj Narodno-propagandni izlet k Cerkliskemu jezeru. Sočani se z veseljem pripravljajo za skupen avtobusni izlet v nedeljo 11. t. m., k prijateljem in znancom preko Vrhnike, Logatca in Rakeka v Cerkljico. Med potjo se ustavijo in pokolnijo pri Cankarjevem spomeniku na Vrhniki, na Planini pri Vilharju, na Rakeku pri spomeniku Viteškega kralja Aleksandra. Marijive odborice se zbirale zbirko živil, s katerimi bodo obdarile revne matere s številnimi otroki tega okoliša. V Cerkljici bo obed, v Logatcu pri članu Ambrožiču prijeten družaben sestanek z domačini ob prosti zabavi. Vožnja za osebo sem in tja 35 din. Kdor se hoče še priključiti, naj se takoj prijavi v pisarni dr. Razma, Kralja Petra trg 9. — pritičje. V soboto 10. t. m. ob 12. se prijave vključijo. Odhod iz Ljubljane ob 9. v nedeljo iz Tavčarjeve ulice.

—lj Izmed velikih oratorijskih del za solo, zbor in orkester je še vedno izredno priljubljeno in zelo pogostokrat izvajano Haydnovo »Stvarjenje«. Delo je napisano za soliste (Heybalova, Sladoljev, Betetto) ter mešani zbor in orkester (konservatoristi). V Ljubljani bo to delo izvedeno pod vodstvom dr. Švare v ponedeljek 12. t. m. ob 18.15 na javni produkciji ljubljanskega drž. konservatorija v veliki filharmonični dvorani. Vstopnice se dobe sedeži po 3 in 5 din, stojišča pa po 2 din v knjigarni Glasbene Matice.

—lj Priporočamo ogled umetnostne razstave Franceta Kralja v Jakopičevem paviljonu.

—lj Razstava rish in ženskih ročnih del bo odprta na drž. ženski real. gimnaziji (Resljeva cesta 10) od 10. do 12. junija in sicer v soboto 10. VI. od 9. do 12. in od 14. do 18., v nedeljo 11. in ponedeljek 12. junija pa od 8. do 12. dopoldne.

—lj Večerni tečaj o negi in prehrani otrok bo v zavodu za zdravstveno zaščito mater in dece v Ljubljani (Dečji dom kralj. Marije) dvakrat na teden ob ponedeljkih in sredo od 20. do 21. zvečer. — Tečaj se bo pričel dne 19. junija ob 20. ter bo brezplačen. — Prijave se sprejemajo v dopoldanskih uradnih urah v omenjenem zavodu tudi telefonsko na št. 44—71. — Tečaj bo trajal 12 ur.

—lj Češkoslovenska obec v Ljubljani v. bizj. členstvo, aby se v hojnem počtu sučastnilo pohrbu pana Františka Dédka, stavitele, dnes o 1/2 17. hodině z umřel; komory na Vidovdanské cestě. — 303—n

—lj Prijave za znižanje prispelkov za narodno-obrambni fond (za samce, vdove, vdove in oženjene brez otrok) izgovarjajo pravilno in brezplačno Prvo društvo hišnih posestnikov v Ljubljani Salendrova 6. ki daje tudi tozadevno potrebna pojasnila. Tam se dobe informacije o novem regulacijskem načrtu za mesto Ljubljana, zlasti glede zaščitenih pasov. Graditelji novih hiš naj se pravočasno zglašajo v pisarni društva zaradi prošnje za davčne olajšave, ki jih marsikdo prepozno vložijo in je zato oškodovan.

—lj Na drž. klasični gimnaziji v Ljubljani se bodo sprejemale prijave za sprejemni izpit za I. razred 21. 22. in 23. t. m., vsakokrat ob 9. do 11. Izpit ob 26. t. m., pričetak ob 8. Golice za prošnje za sprejemni izpit se dobivajo pri šolskem slugi. Natančnejša pojasnila so objavljena na oglasni deski zavoda.

—lj Hud karambol. Včeraj okrog 17. se je pripetila na Trševski cesti nasproti artillerijske vojašnice huda nesreča. V smeri proti Ježici se je pripeljal z avtomobilom trgovec Jože Kralj od Sv. Petra pod Sv. gorami s svojo ženo Ido ter svakinjo Pepco Sem, nasproti vojašnici pa je menadoma privozil težji avto, ki se je zaletil naravnost v Kraljev voz in ga prevrnil tako, da so molela kolesa v zrak. Kralj in njegova žena ter svakinja so odleteli iz voza po cesti. Pri padcu si je Kralj zlomil desno roko v rami, njegova žena je dobila poškodbe na glavi, Semova pa je dobila hude odrgnine po životu.

—lj Obesene v Mostecu. Davi je našel stražnik v Mostecu za Rožnikom in baraki poleg igrišča obesnega neznanega moškega. Obesene je bil okrog 40 let star ter je bil obelčen v cajgasto, dejavsko obleko. Dokumentov ni imel pri sebi ni.

PREMIERA edinstvenega glasbenega filma, filma zlatega humorja in priske komike.

Prav toplo priporočamo vsakomur ogled tega najdovršnejšega filma!

kakih, zato tudi niso mogli ugotoviti identitete. Na kraj dogodka je prišla kasneje komisija, v kateri sta bila zdravnik dr. Lužar in dežurni uradnik g. Kette. Truplo so po komisijskem ogledu prepeljali v mrtvašnico splošne bolnice.

—lj Prijet žepar. Na velesejnu je bil včeraj prijat 23-letni Andrej Kudjerski, pristojen na Poljanski cesti št. 20 900 din. — Predvčeršnjim ponoči je bilo vlomljeno v zlatarsko delavnico Delić Olge na Vidovdanski cesti. Vlomilec je odnesel zlato zapestno žensko uro, srebrno moško uro, znamenje »Anker« ter dve navadni moški uri. Vlomilec je našel v miznici tudi delavnico z 200 din, tako da ima Delićeva 2000 din škode. — Na velesejnu je neki žepar izmaknil Karlu Rosiju iz Zagreba 1600 din vredno uro z verižico, Josipini Turkovičeva pa ročno torbico in 160 din.

—lj Mladí sprevedniki cešne železnice so začeli učiti potnike srčne kulture, kakor se je zgodilo v sredo popoldne v vozu številka 28. Med tem ko so starejši sprevedniki zelo vljudni, s čimer je občinstvo v splošnem izredno zadovoljno, je zadnja garnitura sprevednikov, ki so bili zaposleni šele nedavno, za svojo službo ne, zrela in neprimerna. Doga se, da se ti mladi, ošabni ljudje spuščajo s potniki v debate, jim solijo pamet ter jih nevljudno pošiljajo po vozu »mars naprej«. Z občinstvom govorijo, kakor da so z meščani skupaj pasli krave, toda domačini bi se nad tem zaradi sami sebe ne pritoževali, pomislili pa je treba, da trpi ugled vsega mesta, ker se vozijo pogosto tudi tuji. Zato bi toplo priporočali upravi cestne železnice, naj bi svoje sprevednike primerno poučila, če pa to ni mogoče, naj bi jih zamenjala z vljudnimi ljudmi, saj je dovolj nezaposlenih.

—lj Sežnja špargljev. Vsak dan sveže domače beluše servira občina »Pri slepem Janezu«. 252—n

Imej čista usta! Ze od nekaj cenimo ljudi, ki imajo čista usta — kakor naši sobje — je treba svedo redno negovati. Zjutraj in zvečer sobno čistko in Chlorodont, pa sobo očistiti v vseh smereh! Ni strahu: sobje to prenesejo. Le slabe nege ne vzdržijo! Zato: Chlorodont, kvalitetno sobno pasto! Domači proizvod.

Smrt

pod avtomobilom

Maribor, 9. junija
Davi ob 9.15 je na vogalu Kolodvorske ulice in Aleksandrove ulice tovorni avtomobil povozil 17letno mladičarico Marijo Verzelovo. Nesrečnica je bila takoj mrtva. Imela je vso razbito lobanjo, zlomljene roke in noge. Stražnik, ki je stal na križišču, je sicer dekleto dajal znamenaja, je pa to nesrečno Verzelovo, ki je imela na kolesu več posod z mlekom, brčkone prezrla ali pa se ni mogla več ustaviti. Komisija, ki je prispela na kraj nesreče, je ugotovila, da šoferja Avgusta Trstenjaka, ki je vozil pettonski avtomobil in na njem okrog 3000 kg mesa, ne zadene krivda.

Iz Trbovelj

— Priprave za odkritje spomenika kralju Aleksandru I. Zedmitelju 18. junija v Trbovljah so v polnem teku. To bo ena največjih manifestacij ljubezni in vdano-sti delovnega ljudstva rudarskih revirjev našemu mlademu kralju in pletete njegovega velikemu očetu. Pri slovesnem odkritju kraljevega spomenika bosta nastopila tudi oddelke naše vojske in vojaška godba. Zeleti bi bilo, da bi sodelovale tudi vse trboveljske godbe, kakor se pred 5 leti pri žalnih manifestacijah ob tragični smrti velikega našega kralja.

Iz Novega mesta

— Novomeščani! V soboto 10. junija bo ob 20. zvečer v telovadnici osnovne šole pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kralji. ce Marije koncert akademskega pevskega zbora, ki bo izvajal »Pesem slovenskega preporoda«. Naša narodna zavesa nam velela, da se koncerta udeležimo vsi. Kakor tudi sprejema pred magistratom ob 19., eno uro pred koncertom. Vstopnice se dobijo v trgovini ge. Koširjeve. Med-društveni odbor.

—n Sokolske župne tekme bodo 11. junija dopoldne na Loku. Telovadni nastop Sokolskega društva Novo mesto bo 11. junija popoldne na Loku. Zbor sokolskih pripadnikov ta dan pred sokolskim domom ob 14., nakar bo odhod na Loko, kjer se bo pričela javna telovadba vseh oddelkov, rojeni v letih 1926. 1927. 1928 in 1929, ki so vsaj z dobrim uspehom dovršili IV. razred osnovne šole. Prijavi je treba priložiti šolsko izpričevalo in krstni list. Dne 10. in 11. junija bo na gimnaziji razstava risarskih izdelkov in ženskih ročnih del.

Iz Kočevja

— Na drž. realni gimnaziji v Kočevju bodo sprejemni izpiti za I. razred 23. in 24. junija, vsakokrat po prihodu jutranjega vlaka. Pravico do izpita imajo učenci, rojeni v letih 1926. 1927. 1928 in 1929, ki so vsaj z dobrim uspehom dovršili IV. razred osnovne šole. Prijavi je treba priložiti šolsko izpričevalo in krstni list. Dne 10. in 11. junija bo na gimnaziji razstava risarskih izdelkov in ženskih ročnih del.

SOKOL

Prvi letošnji javni nastop v Ljubljani bo v nedeljo 11. t. m. pri Sokolu II v Trnovem. Javna telovadba vseh oddelkov, ki se bo začela točno ob 16., bo prinesla vsakomur dovolj užitka. Sodelovala bo godba Sokola I. Nastopu bo sledil vesel del, sretolov, nagradno streljanje, ples in še mar-

Ciganček

BORA MINJEVIĆ in njegovi harmonikarji delajo prave čudeže s svojim orkestrom. — Nova filmska zvezda, mlada JANE WITHERS osvaja gledalce s svojo mimiko, gracioznošjo in komiko.

GOSPA MILIJONARKA

KINO SLOGA — Tel. 27-30.

ob 16., 19. in 21. uri
Vesela in zabavna dunajska glasbena komedija o lažnih milijonarjih in pravih zaljubljenih!
Friedl Czepa, Wolf Albach Retty. — Glasba: Robert Stolz.

D A N E S ŽELJA PO VEČNI MLADOSTI

(MAMA COLIBRI)

KINO UNION

TELEF. 22-21

Zivljenjski roman lepe žene, ljubljene od moža mlajših let — njena velika sreča v uživanju dozdevne mladosti — njeno trpljenje in njena bol, ki je prišlo do spoznanja zablode in greha...
Predstave ob 16., 19. in 21. uri

sikaj zabavnega. Za dobro postrežbo bo poskrbljeno. Vstopnina 4 din. — Na predvečer bo istotam telovadna akademija z začetkom ob 20. Same lepe točke, katerih ne boste več videli. Efektivna razsvetljava, sokolski ogenj. Vstopnina 6 in 3 d.n. Prijatelji sokolstva, pridite! 302—n

Sokol v Medvodah

Strelšče v »Stanu« je zopet oživljeno. Strelski odsek sokolskega društva je pričel z rednim streljanjem vsako nedeljo in pri vsakem vremenu. Starejši strelci pridno vadijo, mladina pa začetniško skuša z velikim zanimanjem doseči njih uspehe. Pripravljamo se za nagradno streljanje, ki bo ob 11. junija do 23. julija. Ta dan nameravamo za zaključek prirediti na letnem telovadišču pri sok. domu strelsko veselico. Za to priliko vabimo vse prijatelje streljanja, naj se udeležijo tekm in zabave, pri kateri se bodo razdelile nagrade. Pri prireditvi bo sodelovala kmečka godba »Oven«.

Pripravljamo se za veliko proslavo 20-letnice obstoja društva, ki bo ob 18. do 25. junija t.l. Pričetek proslave bo 18. junija z igro »Planinski lovec«, ki jo je spisal br. Dodič Josip iz Gorji pri Bledu. Pri igri bo sodeloval tudi naš pevski zbor pod vodstvom br. Kržišnika, br. prosvetar pa bo spregovoril uvodne besede za pričetek proslave. Prireditve se bo pričela ob 16. v romantični soteski ob Savi v takozvanem »Stanu«, v primeru slabega vremena pa v dvorani sokolskega doma v Medvodah. 24. junija bo ob 9. zvečer obhod z bakljami skozi Svetje, Gorjane, Presko, Medvode pred sok. dom. Nato bo v domu slavnostni občni zbor. Dne 25. junija ob 13. bodo skupne vseh telovadnih oddelkov na letnem telovadišču, ob 16. pa razvite naraščajkega prapora. Kumovala bosta s. Silva Podvizova in br. Brajkovič Ciril. Po razvitu prapora bo velik telovadni nastop, nato pa velika narodna veselica. Pri bakljadi telovadbi in veselici bo sodelovalo godbeno društvo »Sava« Medvode.

SPORT

Italija : Madžarska 3 : 1

Včeraj je bila v Budimpešti odigrana meddržavna tekma Italija-Madžarska, ki ji je prisostvovalo 35.000 gledalcev. Tekma, ki je potekla v precejšnji premoči Italijanov, se je končala tudi z njihovo zasluženim zmago 3:1 (1:0). Prvi gol je dosegel Piola z glavo, drugega in tretjega je zabil Colaussi v 32. min drugega polčasa so Madžari dosegli časten gol. Tekma je nudila lep sport, le proti koncu so bili Italijani zadnjih 15 minut nekoliko ostrejši. (Beograjski rezultat 2:1 je torej ponoven dokaz dostojne višine našega nogometa, zlasti, če pomislimo, da

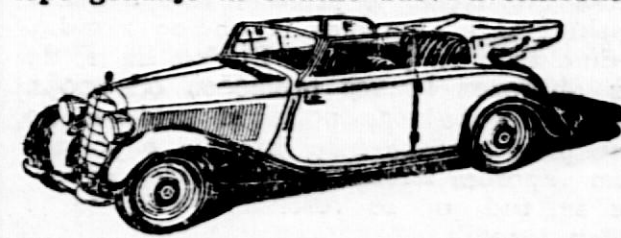
Mercedes-Benz na pomladnem velesejnu v Ljubljani

(3. — 12. VI. 1939)

Daimler-Benz A. G., Stuttgart-Untertürkheim, ki stano razstavlja na pomladnem velesejnu v Ljubljani, daje tudi na letošnjem velesejnu vpogled v njen produkcijski program. Razstavljeni avtomobili na področju avtomobilskega dirkalnega sporta vodilne svetovne trdnice, ki je v tekmovalni sezoni 1939 pri treh dirkah (Pau, Tripolis in dirka Elifel) zaznamovala dve dvojni zmagi in eno enojno zmago, dajejo ponoven prepričevalen dokaz za to, da je delo Daimler-Benz A. G. usmerjeno na trajno izboljšavo in prefinjenost njenih tip, tehnični izpopolniti, ki kakor tudi uporabi najmodernejših načel za gradnjo karoserij.

Na pomladnem velesejnu v Ljubljani razstavlja untertürkheimsko podjetje predvsem Mercedes-Benz tipe 170 V. Preko 75.000 prodanih avtomobilov te tipe dokazuje da zaradi napredne konstrukcije je kakor tudi bogate tehnične opreme in velike gospodarnosti ti vozovi, katerih tehnično dovršenost dokazujejo razstavljeni modeli, zaslužijo splošno priznanje.

3 zdravim varstvo-bolnim! pomoč! Darujte!

Mercedes-Benz 170 V

Daimler-Benz A. G. razstavlja poleg tega kabriolet tipo 230 v temnomodri barvi. Preizkušena konstrukcija ogrođa in motorja te Mercedes-Benz tipe, kaže, da je sloves untertürkheimskega podjetja, ki je v svojih proizvodih doseglo visoko zmogljivost v avtomobilski industriji, v polnem obsegu upravičen.

Dotrpel je, previden s tolažili sv. vere, naš ljubljani oče in stric, gospod

Janez Zorman

mizarjski mojster

Pogreb dragega pokojnika bo v nedeljo, dne 11. t. m. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Florjanska ul. 23, na pokopališče k Sv. Križu.

LJUBLJANA, dne 9. junija 1939.

GABRIJELA, hči; FRANG, sin in ostale sorodstvo

Vsak dan 4 milijarde za oboroževanje

Z oboroževalnim denarjem tega leta bi Nemčija lahko
podarila sleherni nemški družini nov avto, Francija pa
vsakemu novorojenčku 180.000 din kapitala

Prav za prav se je že pričela velika svetovna »finančna« vojna. Nemčija je dala za oboroževanje v tem letu več kakor v l. 1915., torej v polnem razmahu svetovne vojne. Po cenitvi angleških strokovnjakov je Nemčija letos izdala za oboroževanje okoli 400 milijard dinarjev. Anglija bo izdala letos za oboroževanje okoli 224 milijard dinarjev. Francija je doslej izdala za oboroževanje 110 milijard dinarjev, sovjetski letošnji vojni proračun znaša 600 milijard dinarjev.

Nemčija izda za oboroževanje 2 milijardi dinarjev v dveh dneh. Anglija izda 2 milijardi dinarjev v treh dneh. Japonska 2 milijardi dinarjev v 4 dneh. Rusija 6 do 8 milijard dinarjev v petih dneh in Francija dve milijardi dinarjev vsak teden.

Povprečno se izda dnevno za oboroževanje na svetu okoli 4 milijarde dinarjev.

Z denarjem, ki ga izdajo države za oboroževanje, bi lahko pošteno nasitili vsak dan 200 milijonov ljudi, ne da bi zahtevali od njih protistoritve v delu. Z denarjem, ki ga je letos izdala Francija za oboroževanje, bi Francozi lahko zgradili milijon enonadstropnih hiš z vrtom, v katerih bi lahko prebivala zastojna dva do tri milijone družin. Ali pa bi Francija s tem denarjem lahko položila vsakemu novorojenčku v zibelko kapital 180.000 dinarjev kot doto. Nemčija bi z denarjem, ki ga je letos uporabila za oboroževanje, lahko kupila sleherni nemški družini nov štiridesetni avto, ali pa razdelila vsak dan nemškemu državljanom 30 milijonov kg masla, ali pa dala vsakemu nemškemu delavcu polletni plačani dopust.

Z vojaškim suknom, ki ga je naročila angleška vlada za svoje rekrute bi lahko pokrili 4800 km dolgo cesto, to je približno cesto od Londona do New Yorka. In z blagom, ki so ga Angleži naročili za posebne obleke svoje vojske na suhem, bi lahko pokrili 15.000 km dolgo cesto, to je cesto, ki bi peljala od Pariza do Tokia.

Vsi se nam vprašanje, odkod denar, odkod ogromne vsote denarja za oboroževanje. Denar za oboroževanje dobivajo države približno na isti način kakor med svetovno vojno. Ppvišanje davkov ni glavni vir za blaginjo vojnega ministrstva, temveč ogromna posojila in razvrednotenje domače valute ali inflacija.

Se se spominjamo, da so l. 1914. v juliju učeni gospodarstveniki in ekonomisti trdili, da more svetovna vojna trajati dve leti, tri ali štiri mesece. Dokazali so to, kakor se dokaže, da je dve in dve štiri.

Svetovna vojna je pa trajala štiri leta in štiri mesece. Zakaj? Ker učeni ekonomisti niso računali z razvrednotenjem valute, z lažno vrednostjo denarja, niti ne z najetiimi posojili, ki jih nihče nikoli ni odplačal.

Francija je financirala svetovno vojno s papirnatim denarjem, z dolgoročnimi in kratkoročnimi posojili ter z rentami. Bankovci niso bili zadostno kriti z zlatom, v notranjem denarnem prometu je Francija imela inflacijo. V prometu z zunanjim svetom, to je s tujimi državami, si je pomagala s svojo rezervno zlato, z velikansko zalogo tujih vrednostnih papirjev in s posojili. Dobila je posojilo najprvo v Londonu, nato pa še v Ameriki.

Kako so Francozi uredili ogromno notranjo nacionalno in mednarodno zadolženost, ki je bila potrebna med svetovno vojno? Odgovor je kratak: z bankrotom. V notranjem denarnem prometu je Francija bankrotirala pod vladjo Poincaréja, ko je devalvirala frank za štiri petine. Mednarodni dolg je poravnala bolj odločno: enostavno je nehala odplačevati dolg Ameriki, kakor je storila Angliji. To je bilo l. 1932. Se danes dolguje Francija Ameriki iz tega naslova okoli 500 milijard frankov. Bankrot Nemčije po svetovni vojni je bil seveda mnogo bolj katastrofalen. Marka je bila brez vrednosti, celotno nemško gospodarstvo je bilo na bobnu. V tako tragični situaciji se je pojavil nemški narodni socializem, ki je pozneje prišel do popolne oblasti. Današnji položaj Nemčije najbolje označuje Hitlerjev krik, ki smo ga slišali pred meseci: Mi moramo eksportirati ali umreti!

Evropa se že nahaja v finančni vojni, ki ne zahteva še človeških življenj a piše kri narodnega gospodarstva v vseh državah. Narodi žrtvujejo ali morajo žrtvovati svoj denar in svoje zlate rezerve za kanone, strojnice, letala in bombe. Vsi se nam zopet vprašanje: Kako se bo vse to končalo? Katere so možnosti izida že pričetne finančne vojne v Evropi?

Na to vprašanje je težko odgovoriti. Nekateri menijo, da je še mogoče preprečiti katastrofo, to se pravi drugo svetovno vojno, ki bi bila za Evropo pravi samomor. Če se bo posrečilo preprečiti vojno, pa ostane odprto vprašanje, ali je mogoče preprečiti bankrot milijonskih držav, ki so vložile vse svoje narodno premoženje v orožje, ki ne nosi procentov in rent, kakor kapital v bankah.

agodb. Lukian je enostavno ves opis maratonskega teka prenesel na Filipidesa. Razen Filipidesa sta navedena tudi Thersipos in Eukles.

V splošnem pa je vseeno, pa čeprav opis maratonskega teka nima zgodovinske podlage in je samo junška legenda — visoki etični smisel se zaradi tega ne zmanjša. Na take pripovedke naletimo v zgodovinskih vseh narodov in je njih namen le prikazati narodno dušo. In v tem smislu moramo pač gledati na maratonski tek in na maratonskega tekača.

V novih olimpijskih igrah je dobil maratonski tek svoje častno mesto. Pri prvih igrah v Atenah l. 1896, je ta tek pomenil več kakor samo gotovo točko sporeda, bil je središče in vrhunec iger. Zanimanje celotne Grčije je bilo že več tednov prej osredotočeno samo na maratonski tek. Edino ta je navdušil tudi »navadnega človeka z ulice«, in želja, da bi v tej točki zmagal Grk, je bila narodna potreba. Kdor je bil priča tega maratonskega teka, ga ne bo mogel nikoli pozabiti.

Ze v zgodnjih jutrnjih urah je bilo vse mesto na nogah in v prvih popoldanskih urah je bil stadion s 50.000 gledalci napolnjen do zadnjega kotička. Na tisoče ljudi se je povzpelo na bližnje vrhove, drugi ti so pa so napravili živi zid na poslednjem delu proge, ki se je končala v stadionu. Ob 2. popoldne so v Maratonu dali znak za start. Nastopilo je 25 tekačev, razen pa enega Francoza, Madžara, Američana in Avstrala sami Grki. Proga je bila dolga 40 km. Avstralec Flack, ki je bil med favoriti, je dolgo vodil, je pa še pred ciljem od nemogliosti odstopil. Napetost in vznemirjenje gledalcev v stadionu je raslo od ure do ure. Nihče se ni brigal za tekme, ki so bile medtem v stadionu, čeprav so Američani v skokih dosegli rezultate, kakršnih tedaj še nihče ni videl. Pogosto so častniki na konjih ali kolesarji prinašali vesti o stanju maratonskega teka. Dolgo časa so bile te vesti za domače nepopolne, ko pa je Avstralec odstopil, je nastal preobrat. Vodi Grk! Mlad kmet Luis iz Amarusija, vasi blizu Aten. Vest se je bliskovito razširila po stadionu. Topovski strel je zaznačil, da se prvi tekač bliža stadionu. Vse je bilo na nogah. Nastal je oglušil krič in vik. Pokrit z znojom in prahom je nekdo pritekel v stadion in za-

vil po progi k zavoju, kjer je sedel kralj in kjer je bil cilj. Prestolonaslednik Konstantin, pokrovitelj iger in knez Jurij, vrhovni sodnik, ki sta čakala pri vходу stadiona, sta tekla ob strani Luisa. Sledili so sodniki tudi v teku. Okoli sebe si videl moške in ženske, ki so glasno jokali. Kralj se je dvignil in mahal s čepico. Navdušenje ni mogoče opisati. Prizor je bil edinstven. Tu ni šlo več za sportni uspeh, tu je šlo za idejo, da je vse to povezano s slavno preteklostjo, z enim najpomembnejših dejanj svetovne zgodovine. Drugi in tretji, ki sta 7 minut pozneje pritekla na cilj, sta bila tudi Grka, šele četrty je bil tujeec, Madžar.

Tudi to je bil maratonski tek, ki je prešel v zgodovino kot zmaga helenizma.

Salomonska rabsodba

Pavel Krüger, nekdanji predsednik Transvala, znan iz časov burške vojne, je izrekel nekaj naslednjih rabsodbo:

Dva brata sta posedovala zemljišče v domaci vasi. Hotela sta si ga razdeliti, toda na noben način se nista mogla pogoditi, kako naj to napravita.

Po dolgem prepiranju sta se končno podala k »stricu Krügerju«, kakor so ga splošno imenovali, in ga prosila, naj odloči v sporu. Stari Krüger je kratko odgovoril:

Eden izmed vaju naj zemljišče razdeli, a drugi naj si potem izbere tisti del, ki mu je najbolj všeč.

Berač z zakladom okoli vratu

Pred dnevi je pariška policija aretirala berača napol slepega Louisa Tarraquola, ki že leta in leta poseduje okrog cerkve Saint-Germain-des-Prés in prosi miloščine z besedami: Usmilite se ubogega slepca! Pariška policija je imela z njim že opravka, ker mu ni verjela, da je popolnoma slep, kajti berač oddrva vsak večer sam do bližnje postaje in sede v avtobus, ki ga odpelje v predmestje, kjer Tarraquol stane v umazanem brlogu. Zdravnik je ugotovil, da berač nekoliko vidi na eno oko. Pred dnevi je berač stopil, kakor običajno v svoj avtobus. Berač je bil nadležen, kakor običajno, začel se je prepirati s potniki in s sprevoznikom. Sprevoznik je

moral ustaviti avtobus in poklicati policijo z rešilnim avtom so berača odpeljali na policijsko stražnico, kjer so mu dali ukor in zahtevali, da mora plačati za vožnjo z rešilnim avtomobilom 4 franka. Berač se je tedaj silno razburil. Ker je segel z roko v žep, med tem ko je psoval stražnike, so mislili, da ima pri sebi nož ali morda celo revolver. Preiskali so ga in opazili, da ima okoli vratu privezan usnjen zavojček. V tem zavojčku je imel berač Tarraquol 300 bankovcev po 1000 frankov, kar je nad pol milijona v našem denarju.

Ženinov ultimatum

V Kragujevcu je bila nedavno poroka, ki je imela poseben uvod, zelo značilen za današnje razmere. Mladi bančni uradnik Vladislavjevič se je nameraval oženiti s hčerko edinko zelo bogatega kmeta. Nevesta ni bila samo bogata, temveč tudi lepa.

Svatje so bili že vsi zbrani in so čakali z nevesto čimdalje bolj nestrpno na ženinov prhod, toda ženina ni bilo in ni bilo. Zato sta odšla starejši na ženinov dom pogledat, kaj je z ženinom. Čakalo ju je neprijetno presenečenje. Ženin je ležal na postelji ter je dejal, da bodo vsak čas prišli ponj bolničarji in ga odpeljali v bolnišnico. Operirali mu bodo slepico. Dejal pa je, da je pripravljen odločiti operacijo, ki očitno ni bila rujna, a samo tedaj, če je njegov bodoči tast pripravljen zvišati do dno hčeri. Ko sta starejši sporočila ženinu zahtevo kmetu, jo je bodoči tast ogorčeno zavrnil. Seveda se je nevesta začela naravnost topiti v solzah in njena bolečina je naraščala čim dalje bolj, zlasti se, ko so ji čez nekaj časa sporočili iz bolnice, da leži ženin že na operacijski mizi. Sprito vsega tega niso mogli ostati hladnokrvni tudi svatje in začela se je nenavadna dirka proti bolnici, da se o pravem času spravijo ženina z operacijske mize ter da bi jim ne skazil veselja. Tudi nevestin oče se je med tem že sprijaznil, da bo treba odstopiti nekoliko več dinarjev za doto in tako ni bilo več nobenih ovir, da bi ženin ne zamenjal bolniškega plačila takoj za frak in odšel s svati ter srečno nevesto v cerkev. Ta primer je zelo nevaren preudarek za vse bodoče žene in seveda posebna nevarnost za tiste, ki si, žal, dandanes v podobnih primerih res ne morejo pomagati.

Maratonski tek — legenda?

Čeprav nima zgodovinske podlage, je njegov etični
smisel velik

Od nepoučenih slišimo dostikrat vprašanje, kaj je prav za prav maratonski tek, odgovor pa ni vedno točen.

V stari grški književnosti najdemo samo na dveh mestih lepo povest o atenskem vojaku, ki je po zmagi v Maratonu (l. 490 pred Kristusovim rojstvom) pobegnil z bojišča, da bi tekkel v Atene poročat o krasni zmagi. Ko je pritekel v Atene, se je od napora zgrudil mrtev. Pri Herodotu, ki nam je klasično opisal maratonsko bitko, ne najdemo ničesar o tem. To je tem bolj čudno, ker je znano, da je bil Herodot tek zgodovinar velik prijatelj epizod take vrste. In njegov opis maratonske bitke je popolnoma prepleten z različnimi prigodami. Tudi vsi ostali opisi te bitke molče o prigodi maratonskega tekača. Slavna slika Polygnota v atenski Stoa Poikile, katere opis se je do danes ohranil, tudi ničesar ne omeni o tem teku. Šele pod rimskim cesarstvom, skoraj 600 let po maratonski bitki, se je ta povest pojavila in sicer na podlagi nekake starega izvora. Plutarh, ki je živel v letih 46 do 120 po Kristusu, je v svoji razpravi »Ali so se Atenci proslavili v vojni ali na znanstvenem polju?« napisal tudi tole: Po pripovedovanju Heraklidesa Pontikosa, je prinesel vest o maratonski zmagi Thersiposa iz občine Eroida. Večina trdi, da je bil to Eukles, ki je, do zob oborožen in ves premočen od znoja, pobegnil z bojnega polja in pridrvel do vrat pre atenske hiše, kjer je s poslednjim naporom izrekel samo besede: »Veselite se, tudi mi se veselimo«, nato se je mrtev zgrudil.

Pri Lukianu, ki je živel okoli 120 do 180 let po Kristusu, naletimo na drugo pripovedko v retorski obliki. Napisal je razpravo o napakah pri pozdravljanju ljudi, v kateri se zavzema za gotov način pozdravljanja tedanje dobe in navaja primere iz filozofije in zgodovine. Tako pravi: prvi, ki je uporabil ta pozdrav (veselite se!), je bil tekač Filipides, ki je prispeval iz Maratona, naslovil na zbrane arhonte, zaskrbljene o izidu bitke, naslednje besede: Veselite se, mi smo zmagovalci! Ko je to spregovoril, je padel mrtev in kazal veselje še pri poslednjem dihu.

Značilno pri obeh teh opisih je, da niti eden ne poudarja sportnega momenta, temveč poudarja oba le narodno junštvo. Maratonski vojak je prinesel vest o zmagi, izrekel povsem običajne besede, potem pa je umrl. Etični smisel te pripovedke je zlasti naznačen pri Plutarhu, ki je dodal še nekatere moralne podrobnosti v omenjenem opisu. Toda, zgodovinska prigoda, polna etike, ni zmerom v skladu z zgodovinsko resnico. Vse kaže, da imamo tudi tu tak primer. Prigoda nikakor ne preneha stroge kritike. Najprej preseneča negotovost glede imena tekača. Filipides, ki ga spominja v svojem opisu Lukian, je znan iz mnogih drugih pripovedk. Bil je glasnik po poklicu (Hemerodromos, kar je dobesedno: dnevni tekač) in so ga poslali pred maratonsko bitko iz Aten v Sparto, da bi dobil pomoč proti Perzijcem, ki so se bližali Atenam. O tej važni politični misiji, ki pa sicer ni kdo ve kakšen tekaški uspeh, pripoveduje Herodot mnogo romantičnih

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Preklci, izjave beseda Din 1.— davek posebej.

Za pisane odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Male oglase

»Slov. Narod«

sprejema uprava
do 9. ure dopoldna.

Klasine in navadnejše mobilje
ima stalno v zalogi

Pohištvo »MALENŠEK«

LJUBLJANA
Celovška cesta št. 258
Razstavlja v paviljonu »E«
na Ljubljanskem velesejmu

TRAJNO ONDULACIJO
z najnovejšimi aparati proti
garanciji — po zelo znižanim
cenah — nudi frizerski salon
PIRC, Ljubljana, Florjanska 6
1910

PREPROČA SE
delikatna trgovina I. Buzzo-
ini, Lingarjeva ulica. Tel. 26-28
1911

KUPIM

TAMBUŠASKE
INSTRUMENTE
rabljene in še dobro ohranjene
kupimo. Ponudbe na »Društvo
kmetijskih fantov in deklet«
— Čestjica v Bohinju. 1883

KUPIM KNJIZICO
Kmetijske posojilnice. Plačam
takoj. Ponudbe na upravo Slov.
Naroda pod 110. 1873

VEČ MOTORJEV
od 1 do 50 KS, 220 voltov, kupim
— Ivan Prešern, tovarnar. 1906

SLUŽBE

BRIVSKI POMOČNIK
dober delavec, vojaščne prost,
išče stalno mesto. Nastop takoj.
Cizerlin Anton, brivski pomočnik,
Varaždin, Florjanska ul. 8.
1884

STANOVANJA

KRASNA STANOVANJA
v novi stavbi oddamo. Vprašati:
Ptujška c. 40, Tezno pri Mariboru.
1885

PRODAM

MOTORJE
Victoria 200 ccm in Miele 98,
najnovejše modele, prodaja po
konkurenčnim cenah Zevnik Julij,
Stražišče pri Kranju. 1907

VELIKO POSESTVO
z vpeljano gostilno in trgovino
na Pijavi gorici prodam pod
ugodnimi pogoji. — Interesenti
naj se zgledajo pri Kandaretu
na Pijavi gorici. 1905

Makulturni papir

preda

uprava »Slovenskega Naroda«

Ljubljana, Knafljeva ulica št. 5

ZALOŽBA »CESTA«

LJUBLJANA, KNAFLJEVA UL. 5

Pravkar je izšla peta knjiga založbe »CESTE«:
MARJE MAJERJEVE

„Rudarska balada“

Ki na pretresljiv način opisuje življenje rudarjev
globoko pod češko zemljo in njihovo ljubezen do
doma in domovine.

„Rudarska balada“

Je knjiga, ki jo bo vsakdo prebral z največjim
zanimanjem in zmerom iznova spet rad posegel
po njej.

Broširana knjiga 10.— din., s poštnino 11.— din.
V celo platno vezana 15.—, s poštnino 16.50 din.

Knjiga se naroča pri:

ZALOŽBI »CESTA«

LJUBLJANA, KNAFLJEVA UL. 5

kjer dobite po isti ceni tudi še prej izšle knjige
D. Ravljena »Zgodbe brez groze«, Klabunda
»Pjotr — Rasputin«, D. Ravljena »Črna vojna
in Thompsona »Sivko«.

Inserirajte v »Slov. Narodu«!

Florence Riddellova:

Nevarna ljubezen

Fenella torej ni bila zvedela ničesar o Dereku, niti o novih dogodkih v Modri vili. Bila je pa tudi preslaba, da bi se mogla zanimati za to. Ko je glavo misel, da je najbrž tudi Dereka napadla ta bolezen, ki se razvija tako neverjetno hitro. Kajti samo tako si je lahko pojasnila njegovo čudno vedenje, ki ga je bila opazila na njem, ko ga je odpeljala iz vile Arudija ben Gamme. Če je pa Derek bolan — tako je razmišljala sama pri sebi — mu bo to samo pomagalo, kajti s tem bo pojasnjena njegova nočna odsotnost in Derek bo prihranjen kazni. Posrečilo se ji je napisati mu nekaj vrstic, toda minil je ves teden, preden je dobila njegov odgovor.

Bilo je le kratko pismo. Fenella je slutila, da je Derek podkupil enega svojih tovarišev, da je nesel pismo na pošto. Pisal ji je, da je bil bolan in da še ne sme nikamor. Niti z besedico ni imenil kazni, toda na koncu pisma so bile večkrat podčrtane besede:

— Ničesar nisem slišal, ničesar nisem rekel.

Med čitanjem teh besed je Fenella za hip začutila, da ni storila prav, ko je povedala Davidu Kentu, kaj se je bilo zgodilo v Modri vili. Toda takoj je pregledala ta občutek. Ti dogodki so ji bili premečni, — je pomislila sama pri sebi. Imela je pravo pravico zateči se po nasvet in pomoč k prijatelju, o katerem ni mogla, niti hotela dvomiti, da mu lahko v polni meri zaupa. In vendar

so jo te podčrtane besede vznemirjale. Kaj je hotel Derek reči s tem? Kaj je pričakoval od nje? Pregledala bi se proti zakonu, če bi zamažala, da ve za umor žene Arudija ben Gamme. Zdelo se ji je pa, da policija še ne ve za ta zločin. Prav gotovo pa pride vse na dan, prej ali slej, potem bosta oba, Derek in ona, v zelo neprijetnem položaju.

David Kent si je bil opomogel po boleznih mnogo prej, nego Fenella. Tako je lahko odšel v mesto in ji prinesel vesti o Modri vili.

— Vila je zaprta, — je dejal. — Tam ni žive duše več. Srečal sem pa tistega starega vedeževalca, ki je navadno posedal pred vrtnimi vrati in ta mi je povedal, da je Arudi odšel z dvema ženama v puščavo.

— Z dvema ženama? — je ponovila Fenella presenečeno.

— To je seveda trik. Arudi in Zora sta kratkoma pobegnila in zdaj bi rada, da bi ljudje verjeli, da sta vzela s seboj tudi ono drugo nesrečno ženo. Stari Jusuf mi je povedal, da so vse pohištvo iz vile odpeljali v zastavljalnico in da bo vila prodana.

— Kaj bi torej morala storiti? — je vprašala vsa v skrbeh.

— Morala bi o tem obvestiti policijo, je odgovoril David Kent počasi.

Prikimala je. Kako čudno je bilo to, vedeti čisto jasno in točno, kaj bi morala storiti, in vendar čutili skoraj nepremagljiv odpor do tega. V mislih je bila boj med dvojno odločitvijo — govoriti in molčati. Čutila je pa vso grozo pred zločinom, ki ga je bil storil Arudi ben Gamma. In vendar je čutila vsaj malo simpatije do tega Arabca. Arudi

ben Gamma je bil izdan in je samo kaznoval to izdajstvo po pravici in pravičnosti, kakor so to razumeli možje njegovega naroda. S Fenello je bil na svoj čuden način samo prijazen, z Derekom, dasi morda proti svoji volji, pa celo velikodušen.

David Kent, ki je zopet izpregovoril, je izgovoril vsak del vseh njenih misli.

— Odkrito rečeno, ne morem ga povsem obsojati. Do svoje žene je bil vedno odkrit, zvest in prizanesljiv, ona je bila pa že od začetka vrtočava. To sem na nji takoj spoznal. To pa seveda da ni nobeno opravičilo za umor. Dvomim pa, da bi se francoski policiji posrečilo zgrabit Arudija, ki je gotovo že daleč v puščavi pri svojem neodvisnem plemenu.

— Če pride na dan, kaj se je v tej noči zgodilo, kakšne posledice bo imelo to za Dereka? — je vprašala Fenella.

— Ne vem — ne vem, čeprav neprestano razmišljam o tem.

— Kaj naj torej storim? — je vprašala.

Kent je namršil obrvi in se globoko zamislil. — To je zelo resno vprašanje, miss Grayeva, — je odgovoril. — Razumete, kakšno presenečenje in razburjenje nastane, ko pride ali če pride na dan, kaj se je zgodilo. Francoska policija vas bo nadlegovala s svojimi vprašanji, prizadevala si bo izsiliti od vas vsako, tudi najmanjšo podrobnost o usodni noči, potem pa pograbijo to zadevo novine; — tukajšnje in angleške, in premlevala jo bodo več dni, vedno z vašim imenom v naslovu.